

DISTRICT PROFILE SARLAHI

जिल्ला बस्तुगत विवरण, सर्लाही

नेपाल सरकार

राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय

केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग

तथ्याङ्क कार्यालय, महोत्तरी

फोन नं. / फ्याक्स :=०४४५२००२८

इमेल : somahottari@gmail.com

प्रकाशक : तथ्याङ्क कार्यालय, महोत्तरी

फोन नं. / फ्याक्स :=०४४५२००२८

Email: somahottari@gmail.com

प्रकाशन वर्ष : २०७२

सर्वाधिकार :

तथ्याङ्क कार्यालय, महोत्तरी

कम्प्यूटर टाइपिङ तथा सम्पादन :

सहलेखापाल श्री सबिन न्यौपाने

तथ्याङ्क कार्यालय, महोत्तरी

मुद्रण : मिथिला प्रिन्टीङ प्रेश ,महोत्तरी

फोन नं.

नेपाल सरकार

राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय

फोन नं. ४२४५९९३ ४२४५९४६

केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग

रामशाह पथ

काठमाण्डौ, नेपाल

प.सं. ०७१/७२

च.नं. ४३२३

शुभकामना

स्थानीय नीति निर्माता, अनुसन्धानकर्ता, अध्येता र सञ्चारकर्मीहरूका लागि खण्डीकृत तथ्याङ्कको माग दिनानदिन बढ्दै गइरहेको अनुभव हामीले गरेका छौं । खण्डीकृत तथ्याङ्कको यस्तो मार्गलाई राष्ट्रिय जनगणना, कृषि गणना र नमुना सर्वेक्षणमा आधारित विभिन्न सर्वेक्षणहरूले मात्र परिपूर्ति गर्न नसक्ने सन्दर्भमा गणना तथा सर्वेक्षणहरूबाट प्राप्त जिल्ला एवम् गा.वि.स. तहका तथ्याङ्क र स्थानीयस्तरका विभिन्न निकायहरूमा व्यवस्थापन गरिएका अभिलेखहरूमा छरिएर रहेका उपयोगी आकडाहरूलाई एकत्रित गरी आम प्रयोगकर्ताहरूको उपयोगका लागि उपलब्ध गराउने प्रयास स्वरूप केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग अन्तर्गतका ३३ तथ्याङ्क कार्यालयहरूले चालु आ. व. मा आ-आफ्नो जिल्ला वस्तुगत विवरण तयारी गरेका हुन । यसको तयारीबाट जिल्लास्तरको तथ्याङ्क भण्डारण क्षमता वृद्धि भई प्रयोगकर्ताहरूको माग निकै हदसम्म सम्बोधन हुनेछ भन्ने विश्वास मैले लिएको छु । तथ्याङ्क कार्यालयहरूले विगतका वर्षहरूमा पनि ७५ जिल्लाका वस्तुगत विवरण तयार गरेका र तिनको अधिकतम प्रयोग तथा माग भएको अनुभव हामीले गरेका छौं । प्रस्तुत जिल्ला वस्तुगत विवरण पनि सरोकारवालाहरूको निम्ति निकै सहयोगी हुने विश्वास मैले लिएको छु ।

ग.वि.स. र वडास्तरका तथ्याङ्कहरू संग्रहित यस्तो महत्वपूर्ण वस्तुगत विवरण तयारी गरी प्रकाशनमा ल्याउन लागेकोमा म तथ्याङ्क कार्यालय, महोत्तरीको प्रशंसा गर्दछु र यसको तयारीमा संलग्न सम्पूर्ण कर्मचारीवर्गमा धन्यवाद दिन चाहन्छु । आगामी वर्षमा तथ्याङ्क कार्यालयहरूले यस प्रकाशनको अद्यावधिक नवीन संस्करणको तयारीमा पनि प्रथामिकता दिने छन् भन्ने विश्वास मैले लिएको छु ।

विकास विष्ट

महानिर्देशक

केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग

प्रकाशकीय

देशको समग्र विकासको लागि आवश्यक पर्ने योजना, नीति निर्माण तथा अनुगमन मुल्यांकन सम्म तथ्यांकको महत्वपूर्ण रहन्छ । तथ्यमा आधारित तथ्यांक र तथ्यांकमा आधारित योजनाले मात्र विकास निर्माणमा सफलता हाँसिल गर्दछ । तथ्यांकले आवश्यकताको पहिचान, प्रगतीको मापन, श्रोतसाधनको उपलब्धता वा सीमितताको पहिचान तथा स्पष्ट गन्तव्यको रेखांकन गरेको हुन्छ । यसले राज्यको विकास प्रयासमा शुरु प्रस्थान देखि निर्दिष्ट गन्तव्य हुदै अनवरत यात्रा पार गर्दछ । वास्तवमा हाम्रो जस्तो विकासोन्मुख राष्ट्रमा तथ्यांकमा आधारित योजना र त्यसको पर्याप्त अनुगमन मूल्यांकन नभएकै कारण विकास आयोजनाहरू थला पर्ने गरेका छन् जसलाई सहि मार्गमा लैजान मद्दत पुगोस भन्ने पनि लक्ष्य हो यो प्रकाशनको ।

स्थानीयस्तरमा छरिएर रहेका विभिन्न तथ्यांकहरू साथै केन्द्रीय तथ्यांक विभागका भिन्न भिन्न प्रकाशनमा रहेका जिल्लास्तरीय, गा.वि.स. स्तरीय र वडागत तथ्यांकलाई एकिकृत रूपमा संग्रहित गरी यो पुस्तिका तयार गर्ने जमर्को गरेका छौं । स्थानीय स्वायत्त शासन लागु भइसकेको अबस्थामा स्थानीय स्तरमा अझ तल्लो प्रकाशकीय इकाइसम्मको तथ्यांक खाँचो महशुस भै राखेको अबस्थामा केहि हदसम्म भएपनि यस प्रकाशनले प्रयोगकर्ताको खाँचो टार्नेछ भन्ने आशा लिएको छु ।

यो प्रकाशन यहाँसम्म ल्याई पुर्याउन तथ्यांक कार्यमा सहयोग गर्नुहुने यस कार्यालयका सुपरिवेक्षक श्री वैधनाथ राय, खरीदार श्री प्रेमप्रकाश घिमिरे , सविना अधिकारी गणक श्री मोहनलाल महतो सहलेखापाल श्री सविनप्रसाद न्यौपाने कार्यालय सहयोगी श्री वेचन भा, विमलेशकुमार यादवलाई धन्यावद दिन चाहन्छु । अझ यो पुस्तक प्रकाशनको लागि आवश्यक तथ्यांक उपलब्ध गराइदिनु हुने जिल्लास्थित सरकारी कार्यालय , संघसस्था लगायत सरोकारवालाहरू सबैमा आभार प्रकट गर्न चाहन्छु ।

अन्त्यमा यस प्रकाशनमा भएका मानवीय त्रुटी तथा समेट्न नसकिएका विषयवस्तु धेरै नै छन् तथापी आगामी दिनमा यहाँहरूको अमूल्य राय, सल्लाह र सुझाव तथा प्रतिक्रियाको आधारमा समेट्ने प्रण गर्दछु ।

विनयकुमार पाण्डेय
कार्यालय प्रमुख
तथ्यांक कार्यालय , महोत्तरी

खण्ड - १ परिचय

१.१ सर्लाही : एक चिनारी

नेपालको मध्यमाञ्चल विकास क्षेत्र अन्तर्गत जनकपुर अञ्चलको ६ जिल्लामध्ये दक्षिण तराइ भेगमा सर्लाही जिल्ला अवस्थित छ। यो जिल्लाको सदरमुकाम मलंगवा नगरपालिका हो। यस जिल्लाको पूर्वमा बाँके तथा हर्दी नदी र पश्चिममा वागमती नदी सीमाको रूपमा रहेको छ। प्रायः जसो वर्षा ऋतुमा यो जिल्लाको सदरमुकाम र सोभन्दा पश्चिम दक्षिण क्षेत्र बाढीको चपेटोमा पर्ने गरेको छ।

यस जिल्लाको जीवन निर्वाहको स्रोत कृषि हो। खेतियोग्य उर्वरभूमी, श्रमशक्तिको प्रचुरता, विधुत उपलब्धता, सुगम भौगोलिक अवस्था, वनजंगल नदीनाला तथा खुला भारतीय सीमाजस्ता विकासका राम्रा अवसर तथा सम्भावनाहरु यस जिल्लामा विद्यमान छन्। तर त्यसको सदुपयोग हुन सकेको छैन। गोलभेडा तथा तरकारी उत्पादनका क्षेत्रमा यस जिल्लाको लालवन्दी नेपालभर प्रख्यात छ। यस जिल्लाको नामाकरणवारे सत्यतथ्य प्रमाण नभेटिए पनि प्राचिन इतिहासलाई खोजी गर्दा यस जिल्लाको हेमपुर गा. वि. स. का. सर्लाही देवीको मन्दिरको नामवाट जिल्लाको नाम रहन गएको अनुमान छ। रातको समयमा यदी कोही मानिस वत्ति बोकी ती देवीको मन्दिरमा गएमा उसको मृत्यु हुन्छ भन्ने जनविश्वासले गर्दा आज पनि राति वत्ति लिएर त्यहा कोही पनि पुग्दैनन्। यिनै देवीको नामवाट नै पहिले यस इलाकाको र पछि यस जिल्लाको नाम सर्लाही रहन गएको हो भन्ने स्थानीय वासिन्दाको धारणा रहेको पाइन्छ।

यस जिल्लाले नेपालको ०.८६ प्रतिशत क्षेत्रफल र कुल जनसंख्याको लगभग २.९१ प्रतिशत ओगटेको छ जुन कुल जनसंख्याको ७६९७२९ हो।

१.२ भौगोलिक अवस्थिति :-

पुर्व	बाँके तथा हर्दी नदी (महोत्तरी)
पश्चिम	वागमती नदी (रौतहट)
उत्तर	सिन्धुली
दक्षिण	भारतको विहार राज्यको सीतामाडी
अक्षांश	२६ डिग्री ४५ मिनेट उत्तरदेखि २७ डिग्री १० मिनेट उत्तरी अक्षांश

देशान्तर	८५ डिग्री २० मिनेट पुर्वदेखि ८५ डिग्री ५० मिनेट पूर्वी देशान्तर
उचाई	समुन्द्री सतहभन्दा ६० मिटर देखि ६५९ मिटर
वार्षिक औसत वर्षा	१७०० मिलिलिटर
अधिकतम वर्षा	वैशाखदेखि भदौसम्म ८० प्रतिशत
औषत तापक्रम	३१ डिग्री सेल्सियस अधिकतम औसत र २० डिग्री सेल्सियस न्युनतम औसत
औषत चौडाई(उत्तर-दक्षिण)	३२ किलोमिटर
औषत लम्वाई (पूर्व-पश्चिम)	४० किलोमिटर

१.३ राजनीतिक तथा प्रशासनिक विभाजन :-

विकास क्षेत्र	मध्यमाञ्चल
अञ्चल	जनकपुर
सदरमुकाम	मलगंगा
संसदिय निर्वाचन क्षेत्र	६
इलाका क्षेत्र	१८
कुल गाविस	८८
नगरपालिका	४
नगरपालिकाको नाम	मलगंगा, हरीवन, लालबन्दी, इश्वरपुर

१.४ ऐतिहासिक तथा धार्मिक क्षेत्रहरू :-

क्र.स.	स्थल	सदरमुकामवाट दुरी (माइल)	गाविस तथा नपा	कैफियत
१	जगमुक्तेश्वर हिरण्य गर्भेश्वर	१०	फरहदवा	धार्मिक तथा पर्यटकीय

	महादेव मन्दिर			
२	मुक्तेश्वर महादेव मन्दिर	१७	मुर्तिया	धार्मिक
३	जलकेशर महादेव मन्दिर	२४	पत्थरकोट	धार्मिक
४	संग्राम मठ	८	संग्रामपुर	धार्मिक
५	मदनपुर मठ	७	जमुनिया	धार्मिक
६	वौधीदेवी मन्दिर	२	मुसैली	धार्मिक
७	पाँचकन्या मन्दिर	२५	नेत्रगन्ज	धार्मिक तथा पर्यटकीय
८	नाठीमन ताल	६	चन्द्रनगर	पर्यटकीय

१.५ व्यापारीक महत्वका स्थानहरु, सदरमुकामवाट दुरी, हाटवजार लाग्ने दिन तथा वारहरु

क्र.स.	हाट वजारको नाम	सदरमुकामवाट दुरी (माइल)	हाटवजार लाग्ने दिन
१	मलगंवा नपा	०	आइत, सोम, बुध,शुक्र
२	वरहथवा	१८	सोम, विही
३	लालवन्दी नवलपुर	२०	सोम, विही
४	नवलपुर	१५	मंगल, शुक्र
५	हरिपुर	१४	मंगल, शुक्र
६	गोगैटा	१०	मंगल, शनी
७	सुन्दरपुर	६	मंगल, शनी
८	सिसौट	१४	आइत, विही
९	हरकठवा	१४	सोम, विही
१०	हरिवन	१३	बुध, शनी
११	हरिपूर्वा	१२	सोम, विही
१२	इश्वरपूर	१०	बुध, शनी
१३	गडहिया	१४	बुध, शनी
१४	सुन्दरपुर चोहर्वा	१४	शुक्र, आइत
१५	छतौना	१७	आइत, मंगल
१६	रामवन	१३	मंगल, शुक्र

१७	चन्द्रनगर	६	सोम, शुक्र
१८	नौकला	६	आइत, विही

१.६ प्रमुख चाडपर्व :

चाडपर्व तथा मेलाको धार्मिक, सांस्कृतिक तथा सामाजिक परम्पराको संरक्षको साथै खुसियाली साटासाट मनोरञ्जनका लागि खासगरी ग्रामिण क्षेत्रमा धेरै महत्व हुन्छ । यस जिल्लाको हिन्दु समुदायमा मनाइने चाडपर्वहरु रक्षावन्धन, तीज, ऋषिपञ्चमी, कृष्णाष्टमी, विश्वकर्मापूजा, जितिया, दशै, दिपावली, छठ, माघे संक्रान्ती, फागु पर्व, विवाह पञ्चमी, रापनवमी, जड शीतल, तथा सतआइन आदि हुन् । यस बाहेक आ-आफ्नो जातिको धार्मिक तथा सांस्कृतिक परम्परा अनुसार अन्य चाडपर्वहरु पनि उत्साहकासाथ मनाउने गरिन्छ । यि चाडपर्वहरुको सामाजिक सद्भाव कायम राख्न सहयोग गरको पाइन्छ ।

१.७ हावापानी : सर्लाही जिल्ला मनसुनी हावापानीद्वारा प्रभावित हुने क्षेत्र हो र यहाँ उष्ण मनसुनी जलवायु पाइन्छ । यस जिल्लामा मौसम अवलोकन केन्द्र अभिलेख नभएकोले हावापानीको समानताको आधारमा जनकपुरमा रहेको मौसम केन्द्र तापक्रमलाई नै यहाँको तापक्रम मान्ने गरेको पाइन्छ । यहाँको औसत अधिकतम तापक्रम ३१ डिग्री सेल्सियस र औसत न्युनतम तापक्रम २० डिग्री सेल्सियस रहेको पाइन्छ । गर्मीयाममा ४२ डिग्री सेल्सियसभन्दा पनि बढि तापक्रम हुने गरेकोले कहिलकाही लु चल्ने गर्दछ तर जिल्लाको उत्तरी भेगमा तापक्रम केही कम हुन्छ । त्यस्तै जाडोयाममा न्युनतम तापक्रम ४ डिग्री सेल्सियससम्म पुग्ने गरेकोले शीतलहरको मार भोग्नु परेको छ । यस जिल्लामा वार्षिक औसत वर्षा १७०० मिलिलिटर हुने गरेको पाइन्छ । यस जिल्लामा बैशाखदेखि भदौसम्म कुल वर्षाको ८० प्रतिशतभन्दा बढी वर्षा हुने गर्दछ भने हिउदमा शुन्य हुने गर्दछ ।

१.८ इलाका नम्बर अनुसार गाविस सङ्ख्या

इलाका नं.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८
गाविस संख्या	६	५	६	५	५	६	७	६	७	६	६	७	७	५	५	५	६	९

१.९ गाविसगत क्षेत्रफल तथा सदरमुकामवाट दुरी

क्र.स.	गाविस तथा नपा	क्षेत्रफ वर्ग (किमि)	सदरमुकामवाट दुरी (माइल)	सडकको प्रकार १ कालोपत्रे २ ग्राभेल ३ कच्ची
१	अचलगढ	६.९०१	१९	२,३
२	अर्नाहा	३.५५२	१९	२,३
३	अट्टौली	३३.४८	२२	२,३
४	औरही	६.३०३	१३	१,२,३
५	बबरगन्ज	७.९५१	२०	२,३
६	वगदह	८.१८४	१२	२,३
७	बहादुरपुर	३.३२६	१३	२,३
८	बलरा	५.६८४	१८	२,३
९	बाराउद्योरण	६.३६८	१०	२,३
१०	बरहथवा	१६.८७	१८	१,२,३
११	बसन्तपुर	११.५३	११	२,३
१२	बट्टौल	५.३२३	७	२,३
१३	बेला	९.३२४	१६	१

१४	बेल्ही	३.१३५	९	२,३
१५	बेल्वा जब्दी	६.७९२	१४	२,३
१६	भाडसर	२.०१४	२	१
१७	भगवतीपुर	४.६३१	१२	२,३
१८	भक्तीपुर	५४.४६	१०	२,३
१९	भवानीपुर	२१.८६	१४	२,३
२०	ब्रम्हपुरी	८.९०४	१४	१
२१	चन्द्रनगर	१४.६३	२०	१,२,३
२२	छतौल	५.१५५	१२	२,३
२३	छटौना	१२.१२	१८	२,३
२४	धनकौल पछियारी	४.६६५	१२	२,३
२५	धनकौल पूर्वारी	८.५७६	८	२,३
२६	धनगडा	६.८७२	७	२,३
२७	हुंग्रेखोला	३२.५२	२२	१,२,३
२८	धुरकौली	१८.९५	२२	२,३
२९	डुमरीया	४.४३१	१६	२,३
३०	फरहदवा	१०.१५	४	२,३

३१	फूलपरासी	३.४९९	७	२,३
३२	गडहीयावैरी	१९.४४	१७	२,३
३३	गम्हरीया	८.८४३	१२	२,३
३४	गोडेटा	५.०६	१०	२,३
३५	गौरीशंकर	४०.३७	१०	१,२,३
३६	हजरीया	२५.६५	२०	२,३
३७	हरकठवा	८.२९७	१४	२,३
३८	हरीपुर	११.९८	८	२,३
३९	हरीपूर्वा	१०.२६	१०	२,३
४०	हरिओन	१९.५५	६	१,२,३
४१	हथियोल	१५.६३	२०	२,३
४२	हेमपुर	८.८९६	८	२,३
४३	इश्वरपुर	१८.६६	१३	२,३
४४	जब्दी	६.७९२	१४	२,३
४५	जमुनीया	१०.७५	६	२,३
४६	जानकीनगर	३९.१६	२	२,३
४७	जिंगडवा	६.५९४	९	२,३

४८	कविलासी	१४.४	१३	१,२,३
४९	कालिन्जोर	४०.८८	२८	१,२,३
५०	कमैया	२५.६५	२०	२,३
५१	खयरवा	५.११२	१४	२,३
५२	खोरीया	४.९४८	१०	२,३
५३	खुटौना	५.४६४	७	१
५४	किसनपुर	८.९५५	१४	१
५५	कौडेना	८.७३६	५	१
५६	लालबन्दी	१४.२५	१५	१
५७	लौकाठ	१२.०५	१४	२,३
५८	लक्ष्मीपुर कोद्राहा	१०.६९	१०	२,३
५९	लक्ष्मीपुर सुखचैना	२.४८२	६	२,३
६०	मधुवनगोठ	५.७५४	१२	२,३
६१	मधुवनी	३.६१८	१५	२,३
६२	मैनाथपुर	९.४३६	१४	२,३
६३	भेल्ली	३.९०४	६	२,३
६४	मलंगवा न. पा.	९.५६२	०	१,२,३

६५	मानपुर	३५.९३	२४	१
६६	मिर्जापुर	२७.७७२	१९	२,३
६७	मोहनपुर	११.९५	३	२,३
६८	मोतीपुर	४.४४६	७	२,३
६९	मुर्तिया	१३.७३	१७	२,३
७०	मुसैली	४.२६७	१०	२,३
७१	नारायणखोला	४९.९९	२६	१,२,३
७२	नारायणपुर	३.८२७	८	२,३
७३	नेत्रगंज	१७.९२	८	२,३
७४	नौकैल्वा	१९.१	६	२,३
७५	पर्सा	६.६३	६	२,३
७६	परवानीपुर	८५.९५	२५	१,२,३
७७	पत्थरकोट	४३.९	२४	१,२,३
७८	पिडारी	६.१८८	१६	१,२,३
७९	पिपरीया	६.५७७	५	२,३
८०	राजघाट	१३.७९	१६	२,३
८१	रामबन	४.९६९	१४	२,३

८२	रामनगर बहुअर्वा	४.७९६	१७	२,३
८३	रानीगंज	१८.११	१८	१
८४	रोहुवा	२.८१७	१२	२,३
८५	सकौल	६.१८२	७	२,३
८६	सलेमपुर	६.४५७	३	२,३
८७	संग्रामपुर	५.९२९	८	२,३
८८	शंकरपुर	१९.०८	१०	२,३
८९	सासापुर	१४.१	८	२,३
९०	श्रीपुर	९.८९७	२०	२,३
९१	शिखौना	२.४३७	१६	२,३
९२	सिमरा	१०.७४	५.५	२,३
९३	सिसोटिया	९.५३९	१०	१,२,३
९४	सीसौट	६.८२	१२	२,३
९५	सहोडवा	२.६७६	९	२,३
९६	सुन्दरपुर	५.१७१	६	१,२,३
९७	सुन्दरपुर चोहर्वा	२२.१९	२०	२,३
९८	त्रिभुवन नगर	२.३५७	८	१,२,३

९९	सुदामा	२.६०१	१८	२,३
१००	पिडरीया	५.८२७	७	२,३

खण्ड - २

सामाजिक अबस्था

परिचय : सर्लाही जिल्लाले कुल क्षेत्रको ०.८६ प्रतिशत र कुल जनसंख्याको २.९१ प्रतिशत ओगटेको छ ।

२.१ आधारभूत जनसांखिक बिबरण

सि.न.	विवरण	मान	कैफियत
१	महिलाको जनसंख्या	३७९७३	
२	पुरुषको जनसंख्या	३८९७५६	
३	जम्मा जनसंख्या	७६९७२९	
४	परिवार संख्या	१३२८४४	
५	औषत परिवार आकार	५.७९	
६	लैंगिक अनुपात	१०२.६	
७	वाषिक जनसंख्या वृद्धि	२.११	
८	जनसंख्या दोब्बर हुने अवधि	३३.१८	
९	जनघनत्व प्रति व.कि.मि	६११.३८	
१०	शहरी जनघनत्व प्रति व.कि.मि	२६२५.१८	
११	ग्रामिण जनघनत्व प्रति व.कि.मि	५९५.९७	
१२	शहरी जनसंख्या प्रतिशत	३.२६	
१३	ग्रामिण जनसंख्या प्रतिशत	९६.७४	
१४	७५ वर्ष वा माथिको जनसंख्या	९४३२	

१५	विदेशिएका जनसंख्या	२१४०१	
१६	महिला परिवारमुली भएका घरपरिवार	14737	
१७	औसत आयु	64=21	

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८

२.२. जिल्लाका शैक्षिक संस्थाहरुको संक्षिप्त भलक

क्र.स.	बिबरण	प्राबि	निमाबि	माबि	उमाबि	जम्मा
१	जम्मा सामुदायिक बिद्यालय	४२८	४५	६१	२४	५३४
२	सरकारी अनुदान प्राप्त (राहत पाएक समेत)	२४८	४०	५८	५	३५४
३	समुदायकोस्रोतवाट सञ्चालित - कुनै अनुदान नपाएका)	१८०	६	२	१९	१८८
४	समुदायमा हस्तान्तरण भई समुदायद्वारा व्यवस्थित	२०७	३३	१७	-	२५७
५	संस्थागत	-	-	-	-	-
	शैक्षिक गुठी (निजि)	-	-	-	-	-
	शैक्षिक गुठी (सार्वजनिक)	१	-	२	-	-
	कम्पनी	५०	१२	२४	४	-

२.४ जिल्लामा ५ वर्ष वा माथिको साक्षर जनसंख्याले पुरा गरेको शैक्षिक तह

क्र.सं.	शैक्षिक तह	पुरा गरेको जनसंख्या			कैफियत
		जम्मा	पुरुष	महिल ।	
१	शुरुवात	१११७७	६२२४	४९५३	
२	प्रा.वि	१५१२३०	८७२८५	६३९४५	
३	नि.मा.वि.	६२६००	३८९७८	२३६२२	
४	मा.वि.	३१७३६	२०७३८	१०९९८	
५	एस.एल.सि वा सो सरह	३००२२२	१९३७९	१०८४३	
६	प्रमाणपत्र वा सो सरह	१७७६५	११७५०	६०१५	
७	स्नातक वा सो सरह	६०२७	४६८९	१३३८	
८	स्नातकोत्तर वा माथि	१५२८	१३०२	२२६	
९	अन्य	५२५	३०१	२२५	
१०	अनौपचारिक शिक्षा	६२२७	३५३६	२६९१	
११	नखुलेको	२७९६	१५४१	१२५५	
जम्मा					

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८

२.५ स्नातक वा सो भन्दा माथि पढाइ हुने क्याम्पसहरूको बिबरण :

सि.नं.	क्याम्पसको नाम	स्थान
१	सर्लाही क्याम्पस	मलंगवा
२	शुभजन्ता बहुमुखी क्याम्पस	बरहथवा
३	बरहथवा बहुमुखी क्याम्पस	बरहथवा
४	जनज्योति बहुमुखी क्याम्पस	लालबन्दी
५	नारायण क्याम्पस	इश्वरपुर

६		
७		
८		

श्रोत : जिल्ला शिक्षा कार्यालय, सर्लाही

२.६ जिल्लाका स्वास्थ्य संस्था सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	स्वास्थ्य सेवा प्रदायक संस्था	संख्या	स्थान
१	जिल्ला अस्पताल	१	मलंगवा
२	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	१	मलंगवा
३	संस्थागत परिवार नियोजन	१	मलंगवा
४	जिल्ला आर्युवेद उपचार केन्द्र	१	मलंगवा
५	आर्युवेद औषधलय	३	हरिपुरवा , कौडेना, कविलासी गैर
६	आँखा उपचार केन्द्र	३	मलंगवा, लालबन्दी, हरिवन
७	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र	५	लालबन्दी, हरिपुर, जमुनिया, बरहथवा, अचलगढ
८	स्वास्थ्य चौकी	२६	ईश्वरपुर, भक्तिपुर, चन्द्रनगर, सासापुर, सलेमपुर, सिमरा, सिसौटिया, डुमरिया, मुर्तिया, हरकठवा, परवाणीपुर, धनकौलपुर्व, पर्सा, धुकौली, पिडारी, कविलासी, बाराउधोरन, लौकठ, बत्रौल, अर्नाहा, मानपुर, छतौना, बबरगंज, हरिपुरवा, अत्रौली, कर्मैया
९	उपस्वास्थ्य चौकी	६८	सुन्दरपुर चौहर्वा, लक्ष्मीपुर कोदराहा, फरहदवा, बलरा, हथियौल, मिर्जापुर, सुदामा, खैर्वा, नारायणखोला, पत्थरकोट, कालिन्जोर, श्रीपुर, पडरिया, पिपरीया, हेमपुर, जब्दी, बेला, रानीगंज, जानकीनगर, हजरिया, राजघाट, शंकरपुर, रोहुवा, बहादुरपुर, मधुवनी, गडहिया, छोटौल, सिसौट, रामनगर, बहुअर्वा, रामबन, गोडैता, बग्दह, लक्ष्मीपुर सुकचैना, बेलही, सहोडवा, फुलपरासी, सुन्दपुर, सेखौना, महिनाथपुर, धनकौल पश्चिम, भवानीपुर, धनगडहा, नौकेल्वा, नारायणपुर, संग्रामपुर, जिङ्गवा, मोतीपुर, खोरिया, गम्हरीया, मुसैली, ब्रमहपुरी, भेल्ही, औरही, त्रिभुवननगर, सकौल, भाँडसर, खेटौना, मधुवनगोठ, सिमराभगवतीपुर, बेलवाजब्दी, कौडेना, गौरीशंकर, बसन्तपुर, मोहनपुर, किसनपुर, दुंग्रेखोला नेत्रगंज, हरिवन

श्रोत : जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय सर्लाही

२.७ स्वास्थ्य सेवामा संलग्न संघ संस्थाहरु

सि.नं.	संस्थाहरु
१	नेपाल परिवार नियोजन संघ शाखा कार्यालय
२	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
३	नेपाल नेत्र ज्योति संघ
४	बाल पोषण परियोजना
५	प्रेरण

श्रोत : जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय सर्लाही

२.८ जिल्लाको ३ वर्षको स्वास्थ्य सम्बन्धी सुचकहरु

Achievement of Health Indicator

INDICATORS	Unit	2068/69	2069/70	2070/71
A. REPORTING STATUS				
No. of HF reporting to DHO/DPHO	No	100	100	100
% of PHC-ORC clinics reporting to HMIS	%	100	100	100
% of EPI clinics reporting to HMIS	%	100	100	100
% of Female community Health Volunteers (FCHVs) reporting to HMIS	%	100	100	100
% of NGO and private health facilities reporting to HMIS	%	87	100	80
Average number of people served by HF per month	No	549	427	555
Average number of people served by PHC/ORC per clinic	No	60	52	9
Average number of people served by FCHV per month per FCHV	No	95	100	100
B. CHILD HEALTH				
IMMUNIZATION COVERAGE				

श्रोत : जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय

२.९ खानेपानी तथा सरसफाइ

क) खानेपानी सुविधा भएका विद्यालय संख्या-

(ख) शौचालय सुविधा भएका विद्यालय संख्या-

ग) सार्वजनिक शौचालय संख्या

नगरपालिका क्षेत्रमा :

गा.वि.स. क्षेत्रमा :

२.१० खानेपानीको स्रोतका आधारमा घरपरिवारको वर्गीकरण

सि.नं.	खानेपानीको स्रोत	परिवार संख्या	कैफियत
१	धाराको पानी	१५६३०	
२	ट्यूबवेल वा ह्याण्डपम्प	१०२५५१	
३	ढाकिएको इनार वा कुवा	१२९२	
४	नढाकिएको इनार वा कुवा	८४०१	
५	मूलधारा	३०७	
६	खोला	६९१	
७	अन्य	२५२४	
८	नखुलेको	१४०७	
जम्मा		१३२८०३	

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८

२.११ खाना पकाउने इन्धनका आधारमा घरपरिवारको वर्गीकरण

सि.नं.	खाना पकाउने इन्धन	परिवार संख्या	कैफियत
१	काठ वा दाउरा	८५६५०	
२	मट्टितेल	१८९७	
३	एल.पी. ग्याँस	५२७२	
४	गोइठा	३४४६१	
५	गोबरग्याँस	२४५५	
६	विजुली	७८	
७	अन्य	१५२६	
जम्मा		१३२८०३	

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८

२.१२ चर्पीको आधारमा घरपरिवारको वर्गीकरण

सि.नं.	विवरण	संख्या	कैफियत
१	चर्पी नभएको घरपरिवार	९७७२०	
२	चर्पी भएको घरपरिवार	३५०८३	
३	फलस चर्पी सार्वजनिक ढल	१५८७	
४	फलस चर्पी सेफ्टी ट्यांकी	२१५९६	
५	साधारण चर्पी	१०४४४	
६	नखुलेको	१४५६	
जम्मा घरपरिवार		१३२८०३	

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८

२.१३ भवन तथा आवास

क. घरको जगका आधारमा

सि.नं.	घरको जग	परिवार संख्या	कैफियत
१	ढुङ्गा वा ईटा माटौका जोडाई	८३११	
२	ढुङ्गा वा ईटा सिमेन्टको जोडाई	२५२०७	
३	पिलरआरसीसी	६९६६	
४	काठको खम्बा	८७२६०	
५	अन्य	३३९१	
६	नखुलेको	१६६८	
जम्मा		१३२८०३	

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना, २०६८

ख. घरको बाहिरी गाह्रोका आधारमा

सि.नं.	घरको बाहिरी गाह्रो	परिवार संख्या	कैफियत
१	ढुङ्गा वा ईटा माटोको जोडाई	५३००	

२	ढुङ्गा वा ईटा सिमेन्टको जोडाई	२९१०९	
३	काठको फलेक	८१७८	
४	बाँस	८७४९२	
५	काँचो ईटा	१९९	
६	अन्य	७९०	
७	नखुलेको	१७३५	
जम्मा		१३२८०३	

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना, २०६८

ग. घरको छानाका आधारमा

सि.न..	घरको छाना	परिवार संख्या	कैफियत
१	खर वा पराल	१९३०१	
२	जस्ता पाता	१८५९	
३	टायल वा स्लेट	९५१३७	
४	ढलान	१२९४०	
५	काठको फल्याक	१०९९	
६	अन्य	४६८	
७	नखुलेको	१९९९	
जम्मा		१३२८०३	

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना, २०६८

घ. घरमा प्रयोग गरिने उज्यालोको श्रोतको आधारमा

सि. नं.	परिवार संख्या	उज्यालोको श्रोत	कैफियत
१	६१८५९	विजुली	
२	६५६६७	मट्टीतेल	
३	२८०	गोवरग्याँस	
४	३०४५	सोलार	
५	४८९	अन्य	
६	१४६३	नखुलेको	
जम्मा		१३२८०३	

ड स्वामित्वको आधारमा घरपरिवारको वर्गीकरण

सि. नं.	विवरण	संख्या	कैफियत
१	आफ्नै	१२९२४०	
२	भाडाको	२५५९	
३	संस्थागत	२६०	
४	अन्य	७४४	
	जम्मा	१३२८०३	

च . परिवारमा भएका सुविधाको आधारमा घरपरिवारको वर्गीकरण

सि.नं.	सुविधाहरु	संख्या	कैफियत
१	सुविधा नभएको परिवार	२८४९७	
२	कम्तिमा एउटा सुविधा भएको	१०१५२०	
३	रेडियो	५०३१६	
४	टेलिभिजन	३७०३७	
५	केबुल टेलिभिजन	१०१३१	
६	कम्प्युटर	१९९८	
७	इन्टरनेट	४९१	
८	टेलिफोन	२६५२	
९	मोवाइल फोन	६५४१४	
१०	मोटर	१२८७	
११	मोटरसाइकल	१०३०४	
१२	साइकल	७६६३३	
१३	अन्य यातायातको साधन	१३१३	
१४	फ्रिज	१४६६	
१५	नखुलेको	२७८६	

छ . नागरिकताको आधारमा सर्लाहीको जनसंख्या

सि.न.	विवरण	जम्मा	पुरुष	महिला
१	नेपाल	७६५७४६	३८९२१४	३७६५३२
२	भारत	३४६९	३८४	३०८५
३	चिन	११	२	९
४	अन्य	५०३	१५६	३४७
	जम्मा	७६९७२९	३८९७५६	३७९९७३

ज . अपांगताको आधारमा सर्लाहीको जनसंख्या

क्र.सं.	विवरण	जम्मा	पुरुष	महिला
१	physical	३५४०	२२०२	१३३८
२	Blindness	१८१९	९३५	८८४
३	Deaf/Hard to Hearing	९८९	५५१	४३८
४	Deaf-Blind	१८७	९६	९१
५	Speech problem	१५२४	९०२	६२२
६	Mental disable	५७५	३४६	२२९
७	intellectual disable	३१७	१९५	१२२
८	multiple disable	६३४	३६१	२७३

२.१४ शहरीकरण

२.१४.१ न.पा.को जनसांखिक अवस्थाको विवरण

नपा	घरपरीवार	जनसंख्या	पुरुष	महिला	क्षेत्रफल किमिमा	परीवार आकार	लैंगिक अनुपात	जनघनत्व
मलगंगा	४४६४	२५१४३	१२९८८	१२१५५	९.३९	५.६३	१०६.९	२६७८

२.१४.३ मानव विकास

सुचकहरु	सर्लाही
मानव विकास सूचकांक २०१४	
औसत आयु	
वयस्क साक्षरता	
विद्यालय रहने औसत वर्ष	
प्रति व्यक्ति आय पिपिपि डलरमा	

४० वर्ष मुनिको जनसंख्याको अपेक्षित आयुसँगको अनुपात	
वयस्क निरक्षरता	
शुद्ध पिउने पानी पहुँच बाहिरको जनसंख्या	
५ वर्ष मुनिका कुपोषित बालबालिका	
आर्थिक आधारमा पछ्यौटेपना	
जि.डि.पि. बजार मूल्यमा	
जि.एन.आई..	
जि.डि.पि. बजार मूल्यमा	
जि.एन.आई..	
जि.डि.पि. बजार मूल्यमा	
जि.एन.आई..	

श्रोत :नेपाल मानव विकास प्रतिवेदन, २०१४

२.१४.४ जिल्लाको इलाका अनुसारको गरिवीको दर, विषमता तथा गहनता : २०५८ मा सर्लाहीको गरिवीदर २६.४ प्रतिशत थियो भने २०६८ मा सोदर घटेर १७.७ प्रतिशत रहेको छ। २०५८ मा मलगंगा न.पा. मा गरिवीको दर २९ प्रतिशत थियो भने २०६८ मा २९ प्रतिशत रहको छ भने २०६८ मा सोदर घटेर १३.१ प्रतिशत रहेको छ। नेपालमा गरिवीको लघुलक्षेत्र अनुमानले २०६८ मा मलगंगा नपामा गरिवीहरूको संख्या ३२४७ रहेको देखाएको छ।

इलाका	लक्षित क्षेत्र नं.	गा.वि.स.तथा न.पा.	गरिवीको दर	गरिवीको विषमता	गरिवीको गहनता
०१	१	रानीगन्ज	८.२१ / ०.२१	१.३८ / ०.८९	०.३७ / ०.२८
०१	२	पत्थरकोट	१४.५२ / ६.३६	२.७१ / १.५३	०.७८ / ०.५३
०१	३	कालिन्जोर, परवानीपुर	१५.२९ / ५.१९	२.९ / १.१३	०.८४ / ०.४५
०१	४	लालबन्दी, नारायणपुर	११.२३ / ३.०५	२.४२ / ०.९२	०.७७ / ०.३८
०२	१	भक्तीपुर, ईश्वरपुर	१२.६३ / ४.११	२.२८ / ०.९२	०.६४ / ०.३
०२	२	जव्दी	६.६१ / २.६९	१.०६ / ०.५४	०.२७ / ०.१६
०२	३	धनकौल पुर्वारी, गौरीशंकर	१९.८७ / ४.७४	३.७२ / १.१६	१.०६ / ०.३९
०३	१	बसन्तपुर	२०.१२ / ७.६५	४.०३ / १.९५	१.२२ / ०.६९
०३	२	सग्रामपुर, हरिपुर्वा	२२.३२ / ६.५३	४.५३ / १.७२	१.३८ / ०.६३
०३	३	पर्सा	२०.५८ / ७.६६	४.२६ / २.०१	१.३३ / ०.७३
०३	४	नारायणपुर, जिडगडवा	१४.५७ / ४.२८	२.९३ / १.०७	०.९ / ०.३९
०४	१	अत्रौली	१३.०२ / ६.२४	२.३१ / १.३९	०.६३ / ०.४५
०४	२	सासापुर	१०.७२ / ४.८१	१.९५ / १.०८	०.५५ / ०.३५
०४	३	नेत्रगञ्ज, धुकौली	१०.४१ / ३.१९	१.८६ / ०.७१	०.५२ / ०.३५
०४	४	हरिवन	५.३७ / २.९५	०.८९ / ०.५९	०.२३ / ०.१८
०५	१	बबरगञ्ज, वेला	१६.८६ / ५.३२	३.२८ / १.३१	०.९७ / ०.४६
०५	२	चन्द्रनगर	२०.५१ / ८.६३	४.२१ / २.०७	१.३ / ०.७७
०५	३	लक्ष्मीपुर, कोद्राहा	२३.७८ / ९.०४	४.८६ / २.४४	१.४९ / ०.९
०५	४	हरिपुर	११.१८ / ५.१२	२.०२ / १.१५	०.५६ / ०.३८
०६	१	किसानपुर, मोहनपुर	२०.२५ / ५.९६	४.०७ / १.५८	१.२४ / ०.५७
०६	२	त्रिभुवननगर, नौकेल्वा	१७.८६ / ५.८१	३.५५ / १.४७	१.०७ / ०.५२

०६	३	ब्रम्हपुरी	१९.७५/७.२९	३.८९/१.८४	१.१६/०.६५
०६	४	भेल्ली	१५.०७/६	२.९६/१.५	०.८९/०.५३
०७	१	जमुनिया,हेमपुर	१५.४७/५.१८	२.९३/१.२५	०.८६/०.४३
०७	२	पिडारी, जानकीनगर	१५.२९/५.०७	२.८१/१.१७	०.७९/०.३९
०७	३	पिपरीया	१३.२६/५.७३	२.४२/१.२९	०.५९/०.४२
०७	४	मोतीपुर,खोरीया	१८.२/५.०७	३.६३/१.३२	१.०९/०.४८
०८	१	औरही	२०.३५/७.७१	४.१३/२.०२	१.२६/०.७४
०८	२	फरहदवा,कविलासी	१७.६६/५.५४	३.४५/१.३६	१.०३/०.४८
०८	३	सलेमपुर,गम्हरीया	१४.५४/४.३८	२.७७/१.०८	०.८१/०.३७
०९	१	बाराउधोरण,सिमरा	२१.७/५.१३	४.७४/१.४५	१.५३/०.५६
०९	२	सकौल	२७.३९/८.७१	६.२९/२.७१	२.११/१.११
०९	३	कोडेना	१७.६/६.७८	५.५१/१.७१	१.०६/०.६
०९	४	मुसैली,भाडसर,खुटौना	१६.७५/४.४३	३.३७/१.१२	१.०३/०.४
१०	१	बरहथवा	९.६७/३.२१	१.७३/०.७	०.४९/०.२३
१०	२	संकरपुर,मर्तिया	१२.८८/३.८९	२.३४/०.९१	०.६६/०.३
१०	३	हुडग्रेखोला	११.८१/३.६९	२.१२/०.८२	०.५८/०.२६
१०	४	लौकट	२२.७३/७.८४	४.६/२.०७	१.४/०.७५
१०	५	श्रीपुर	१२.१/५.४८	२.२२/१.२४	०.६३/०.४१
११	१	वेल्ली	१६.८८/६.६७	३.३३/१.६७	०.९८/०.५९
११	२	धनगडा,सिसौटिया	१६.१९/४.७८	३.१२/१.१७	०.९२/०.४१
११	३	पिडरीया	१५.७३/६.१२	३.१४/१.५७	०.९६/०.५७
११	४	सुन्दरपुर	२२.७२/८.२५	४.५५/२.१२	१.१८/७५
११	५	सहोडवा	२१.०३/८.३५	४.५५/२.१२	१.१८/०.७५
१२	१	बहादुरपुर,मधुवन,गोठ	२२.३३/६.१३	४.६८/१.६७	१.४७/०.६२
१२	२	वेल्ला,जव्दी,बत्रौल	२६.६८/६.४९	५.७२/१.८२	१.८२/०.६९
१२	३	लक्ष्मीपुरसु,गोडैता,फुलपरासी	२२.७४/५.११	४.७५/१.४४	१.४८/०.५४
१३	१	वगदह,रामवन	१९.६८/५.१७	४.१६/१.४२	१.३२/०.५४
१३	२	भगवतीपुर	२५.८६/८.३८	५.७३/२.४५	१.८७/०.९६
१३	३	रोहुवा	२०.८२/८.८	४.१७/२.११	१.२५/०.७६

१३	४	डुमरीया, मधुवनी	२०.०२/४.७५	४.१५/१.३२	१.२८/०.४९
१३	५	अर्नाहा	१५.८२/५.९५	३.१९/१.५२	०.९७/०.५५
१४	१	राजघाट, कर्मैया	१२.३८/४.१९	२.३२/१.०१	०.६७/०.३५
१४	२	मानपुर, सुन्दरपुर, चोहर्वा	२३.४८/६	५.०५/१.७२	१.६१/०.६६
१४	३	हजरीया	२७.६८/८.९३	५.९७/२.६७	१.९/१.०३
१५	१	भवानीपुर, धनकौल पछियारी	१९.२८/६.२६	६.७५/१.३७	२.२५/०.८
१५	२	सिखौना, महिनाथपुर	२८.३८/६.३७	६.७४/२.०७	२.३२/०.८७
१५	३	हरकठ्वा	२९.२/९.११	६.४४/२.७३	२.०६/१.०६
१६	१	छटौल	३०.८७/९.३	६.८९/२.८३	२.२५/१.११
१६	२	रामनगर बहुर्वा, खैरवा	२५.३३/६.१३	५.५८/१.७८	१.८१/०.६९
१६	३	सिसौट, गड्ढियावैरी	२२.०८/५.८८	४.६१/१.६१	१.४४/०.६
१७	१	वलरा, अचलगड	१८.८८/५.०१	४.१/१.४३	१.३२/०.५५
१७	२	छतौना, हथिओल	२७.७४/७.१	६.३६/२.२९	२.१२/१.८७
१७	३	सुदामा	१५.५९/५.८६	३.२४/१.५४	१.०१/०.५७
१७	४	मिर्जापुर	२६.९४/८.३६	६.१६/२.५८	२.०६/१.०४
१८	२	मलंगवा	१३.०५/३.७७	२.६६/०.९७	०.८२/०.३५

/ चिन्हले () चिन्हको काम गरेको छ । यसरी () भित्रको भ्रमांश अंकले प्रतिशत जनाउने छ ।

श्रोत : Small Area Estimation of Poverty 2011

२.१४.५ इलाका अनुसार गरीबीको संख्या

इ.नं.	गरीबीको दर	गरीबीको गहनता	गरीबीको विषमता	गरीबहरूको संख्या
१	१२.६४/२.६४	२.४९/०.७	०.७५/०.२६	५७६५
२	१४.२३/२.९८	२.६/०.६९	०.७३/०.२३	९४३७

३	२०.३५/४.०४	४.१२/१.०६	१.२६/०.३८	१००५३
४	८.८५/२.१७	१.५५/०.४८	०.४३/०.१५	४६६३
५	१७.६१/३.७२	३.४८/०.९६	१.०४/०.३४	८१९८
६	१८.६५/३.६९	३.७१/०.९४	१.१२/०.३३	७८३९
७	१५.६१/३.०५	२.९५/०.७२	०.८६/०.२५	६९६२
८	१६.९५/३.५२	३.३१/०.८८	०.९९/०.३१	६९१२
९	१९.९१/३.३	४.२२/०.९१	१.३४/०.३४	८०३६
१०	१२.७१/२.२८	२.३५/०.५४	०.६७/०.१८	७७३३
११	१८.०४/३.६२	३.५३/०.९१	१.०५/०.३२	६६७१
१२	२३.८५/३.८३	५.०३/१.०८	१.५८/०.४१	८२८०
१३	२०.२५/३.१६	४.२५/०.८८	१.३३/०.३३	६४६२
१४	२०.८५/४.१५	४.३७/१.१८	१.३७/०.४५	११५०३
१५	२८.९/४.६४	६.६६/१.४६	२.२३/०.५९	६२६४
१६	२५.०३/४.१७	५.४४/१.१९	१.७४/०.४६	९८५९
१७	२२.८९/३.७३	५.१२/१.१२	१.६८/०.४४	७३३४
१८	१३.०५/३.७७	२.६६/०.९७	०.८२/०.३५	३२४७
/ चिन्हले () चिन्हको काम गरेको छ । यसरी () भित्रको भ्रमांश अंकले प्रतिशत जनाउने छ ।				

खण्ड - ३
आर्थिक सूचकहरु

३.१ क्षेत्र अनुसार रोजगारी स्थिति

सि. नं.	क्षेत्र	जम्मा	पुरुष	महिला	प्रतिशत
१	कृषि, बन तथा मत्स्य				
२	खानी तथा उत्खनन				
३	उत्पादन				
४	विद्युत, ग्याँस				
५	पानी आपूर्ति, फोहोरमैला व्यवस्थापन				
६	निर्माण				
७	थोक तथा खुद्रा व्यापार, विारीसाधन मर्मत				
८	यातायाच तथा भण्डारण				
९	एकोमोडशन तथा खाघ सेवा कृयाकलाप				
१०	सुचना तथा स.चार				
११	वितिय तथा बिमा				
१२	रियल स्टेठ				
१३	पेशाविद, वैज्ञानिक तथा प्राविधिक				
१४	ब्रशासनिक तथा सहयोग सेवा				
१५	सार्वजनिक प्रशासन				
१६	शिक्षा				
१७	मानव सवास्थ्य				
१८	कला, मनोरञ्जन				
१९	अन्य सेवा				
२०	घरायसी कृयाकलाप				
२१	अन्तराष्ट्रिय संगठन				
२२	नखुलेको				

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८

३.२ पेशा अनुसार रोजगारी विवरण

सि.नं.	पेशाको नाम	जम्मा	पुरुष	महिला	प्रतिशत
	जम्मा				
१	सशस्त्र बल				
२	व्यवस्थापक				
३	पेशाविद				
४	प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद				
५	कार्यालय सहायक				
६	सेवा तथा विक्रीमा संलग्न कामदार				
७	कृषि,बन तथा मत्स्यमा संलग्न कामदार				
८	कला तथा त्यससंग संबन्धित कामदार				
९	मेशिन चालक				
१०	सहायक पेशा				
११	नखुलेको				

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८

खण्ड - ४

जनसंख्या तथा व्यक्तिगत घटना प्रणाली

४.१ गा.वि.स. स्तरीय जनसंख्या

क्र.स.	गा.वि.स./न.पा.	घर परिवार संख्या	जम्मा	पुरुष	महिला	औषत परिवार आकार	लिंग अनुपात
१	अचलगढ	६४२	३८७०	२००८	१८६२	६.०३	१०२.५७
२	अर्नाहा	६३९	३९७४	२१०२	१८७२	६.२३	११२.८४
३	अट्टौली	१२७६	६४७१	३११७	३३५४	५.०७	९२.९३
४	औरही	११५७	७१६७	३५९२	३५७५	६.१९	१००.४८
५	बबरगन्ज	२१६३	११८९६	६१२१	५७७५	५.५०	१०५.९९
६	बगडा	११०२	६७९३	३५३१	३२६२	६.१६	१०८.२५
७	बहादुरपुर	३६२	२०१८	१०४२	९७६	५.५७	११२.८६
८	बलरा	१४४४	७६४६	४०५४	३५९२	५.३०	११०.८८
९	बाराउद्योरण	९१४	५०००	२६२९	२३७१	५.४७	१०२.७८
१०	बरहथवा	३०४३	१८१५१	९२४४	८९०७	५.९६	१०३.८०
११	बसन्तपुर	१९९५	१२३३८	६२८४	६०५४	६.१८	१०७.८८
१२	बटौल	७७८	४८८१	२५३३	२३४८	६.२७	९९.६२
१३	बेला	७७३	४६८३	२३३७	२३४६	६.०६	१०७.७७
१४	बेल्ही	५८२	३५५५	१८४४	१७११	६.११	१०५.२४
१५	बेल्वा जब्दी	८७१	५७९८	२९७३	२८२५	६.६६	१०२.८६
१६	भाडसर	६४१	३९७२	२०१४	१९५८	६.२०	१०५.६१
१७	भगवतीपुर	७४८	४३२२	२२२०	२१०२	५.७८	९४.०२
१८	भक्तीपुर	२९८४	१४७९४	७१६९	७६२५	४.९६	९७.३९
१९	भवानीपुर	५६४	३४०३	१६७९	१७२४	६.०३	१०२.२२
२०	ब्रम्हपुरी	१४५२	८५५६	४३२५	४२३१	५.८९	१०६.७६
२१	चन्द्रनगर	१४५८	९०४६	४५७०	४४७६	६.२०	१०२.१०
२२	छतौल	९९४	६४५८	३३१८	३१४०	६.५०	१०५.६७
२३	छटौना	५४८	३३१८	१७९०	१५२८	६.०५	११७.१५
२४	धनकौल पछियारी	६५२	४१४२	२१३३	२००९	६.३५	१०६.१७
२५	धनकौल पूर्वारी	१३१६	७९०६	३९९६	३९१०	६.०१	१०२.२०
२६	धनगडा	११४०	७२००	३७८०	३४२०	६.३२	११०.५३
२७	दुंग्रेखोला	२७११	१३५००	६५३३	६९६७	४.६८	९३.७७
२८	धुरकौली	१८१३	९५६५	४६६४	४९०१	५.२८	९५.१६
२९	डुमरीया	८१३	४६५८	२४२७	२२१	५.७३	१०८.७९
३०	फरहदवा	१०१६	६२९६	३१९३	३१०३	६.२०	१०२.९०
३१	फूलपरासी	५८७	३७२२	१९२४	१७९८	६.३४	१०७.०१

३२	गडहीयावैरी	१०९५	६६६३	३४७९	३१९४	६.०८	१०८.६१
३३	गम्हरीया	१२३९	७३५९	३७७३	३५८६	५.९४	१०५.२१
३४	गोडेटा	१०७३	६६८०	३४२१	३२५९	६.२३	१०४.९७
३५	गौरीशंकर	२४५७	१४०८७	७१३९	६९४८	५.७३	१०२.७५
३६	हजरीया	२८१४	१६३३६	८१९४	८१४२	५.८१	१००.६४
३७	हरकठवा	९१५	५६५७	२८७८	२७७९	६.१८	१०३.५६
३८	हरीपुर	२२३१	११४४४	५५९१	५८५३	५.१३	९५.५२
३९	हरीपूर्वा	२५९३	१५७९८	८२९७	७५०१	६.०९	११०.४२
४०	हरिओन	४०३४	२०३५०	१००२९	१०३२१	५.०४	९७.१७
४१	हथियोल	१४६८	८५६०	४४९२	४०६८	५.८३	११०.४२
४२	हेमपुर	१२४०	७४३४	३८३६	३५९८	६.८०	१०६.६१
४३	इश्वरपुर	३८६८	२१०३४	१०३०४	१०७३०	५.४४	९६.०३
४४	जब्दी	१८०८	८७७१	४१४६	४६२५	४.८५	८९.६४
४५	जमुनीया	१२८४	७८३४	३८८३	३९५१	६.१०	९८.२८
४६	जानकीनगर	१५२८	८०९०	४०२७	४०६३	५.२९	९९.११
४७	जिंगडवा	६२२	४२८४	२२२९	२०५५	६.८९	१०८.४७
४८	कविलासी	१८८२	११९६०	६२५२	५७०८	६.३५	१०९.५३
४९	कालिन्जोर	९९१	५३८८	२६९४	२६९४	५.४४	१००.००
५०	कमैया	१७९४	९१४४	४४८३	४६३१	५.०८	९६.८०
५१	खयरवा	१८७६	११८१९	६१६६	५६५३	६.३	१०९.०७
५२	खोरीया	७३३	४७११	२४२१	२२९०	६.४३	१०५.७२
५३	खुटौना	७६६	४८९३	२४६६	२४२७	६.३९	१०१.६१
५४	किसनपुर	८८६	५५०६	२७९५	२७११	६.२१	१०३.१०
५५	कौडेना	१२१२	७५४६	३७५२	३७९४	६.२३	९८.८९
५६	लालबन्दी	३२९५	१४५८३	७१००	७४८३	४.४३	९४.८८
५७	लौकाठ	११२९	६७३७	३४०७	३३३०	५.९७	१०२.३१
५८	लक्ष्मीपुर कोद्राहा	१४६०	९६९७	४८०२	४८९५	६.६४	९८.१०
५९	लक्ष्मीपुर सुखचैना	८८८	५७६०	२९९३	२७६७	६.४९	१०८.१७
६०	मधुवनगोठ	९५१	५९४२	३००५	२९३७	६.२५	१०२.३२
६१	मधुबनी	७५१	४२५८	२२४६	२०१२	५.६७	१११.६३
६२	मैनाथपुर	६१०	३५८८	१८७२	१७१६	५.८८	१०९.०९
६३	भेल्ली	७५४	४५८४	२४२२	२१६२	६.०८	११२.०३
६४	मलंगवा न. पा.	४४३३	२५१०२	१२९५६	१२१४६	५.६६	१०६.६७
६५	मानपुर	१३५२	८८९१	४६००	४२९१	६.५८	१०७.२०
६६	मिर्जापुर	७३९	४५८८	२३८७	२२०१	६.२१	१०८.४५
६७	मोहनपुर	१०३३	६८८०	३५०८	३३७२	६.६६	१०४.०३
६८	मोतीपुर	६३७	४०८३	२०९०	१९९३	६.४१	१०४.८७
६९	मुर्तिया	१५६२	९२००	४५३५	४६६२	५.८९	९७.२१
७०	मुसैली	८३३	५१९०	२६१२	२५७८	६.२३	१०१.३१

७१	नारायणखोला	७११	४३११	२१४३	२१६८	६.०६	१०१.३२
७२	नारायणपुर	५६५	३४८९	१८२२	१६६७	६.१८	९८.८५
७३	नेत्रगंज	२०९१	१०२२३	५००३	५२२०	४.८९	१०९.३०
७४	नौकैल्वा	१९५१	१३०८७	६७४९	६३३८	६.७१	९५.८४
७५	पर्सा	९९२	६३३७	३२७६	३०६१	६.३९	१०६.४८
७६	परवानीपुर	१६९६	८५००	४११९	४३८१	५.०१	१०७.०२
७७	पत्थरकोट	१५१६	७४३१	३५३६	३८९५	४.९०	९४.०२
७८	पिडारी	९१७	५५५७	२८४५	२७१२	६.०६	९०.७८
७९	पिपरीया	१२१८	६९९१	३५८१	३४१०	५.७४	१०४.७४
८०	राजघाट	२०४०	१०१८६	४८६६	५३२०	४.९९	१०५.०१
८१	रामबन	८४१	४९५०	२५६५	२३८५	५.८९	९१.४७
८२	रामनगर बहुअर्वा	९८०	६६७०	३४६४	३२०६	६.८१	१०७.५५
८३	रानीगंज	११२१	५५७६	२७४८	२८२८	४.९७	१०८.०५
८४	रोहुवा	५२०	३१०२	१६११	१४९१	५.९७	९७.१७
८५	सकौल	७४९	४९७४	२६२८	२३४६	६.६४	१०८.०५
८६	सलेमपुर	१२४७	८११७	४२३९	३८७८	६.५१	११२.०२
८७	संग्रामपुर	११६३	७५४०	३९००	३६४०	६.४८	१०९.३१
८८	शंकरपुर	१६७१	८७४०	४२८५	४४५५	५.२३	९६.१८
८९	सासापुर	१२४६	६३९७	३०११	३३८६	५.१३	८८.९२
९०	श्रीपुर	७८५	४८०४	२४७६	२३२८	६.३४	१०६.३६
९१	शिखौना	७९३	४९४३	२४७१	२४७२	६.२३	९९.९६
९२	सिमरा	१३६२	४९२५	४६२४	४२३१	६.५४	११०.९४
९३	सिसोटिया	१६३४	९७६६	४९३९	४८२७	५.९८	१०२.३२
९४	सीसौट	१२८३	७९६७	४०८०	३८८७	६.२१	१०४.९७
९५	सहोडवा	६४३	४०७४	२१३४	१९४०	६.३४	११०
९६	सुन्दरपुर	१०८६	७५५२	३९०८	३६४४	६.९५	१०७.२४
९७	सुन्दरपुर चोहर्वा	१९१२	१०८६१	५४५९	५४०२	५.६८	१०१.०६
९८	त्रिभुवन नगर	५७८	३६०५	१७८५	१८२०	६.२४	९८.०८
९९	सुदामा	६५१	४१८८	२१३०	२०५८	६.४३	१०३.५
१००	पिडरीया	८५१	४९६७	२५४१	२४२६	५.८४	१०४.९०

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८

४.२ जिल्लाको जातजाति अनुसारको जनसंख्या

क्र.स.	जातजाति	जनसंख्या		
		जम्मा	पुरुष	महिला
१	यादव	११९३५९	६२०८७	५७२७२
२	मुसलमान	६०७५४	३०४२५	३०३२९
३	धानुक	१२५७९	६३९२	६१८७
४	काइरी/कुशवाहा	९१०१९	३१०९१	२९९२८
५	ब्राहमण -तराई	१४४३५	७५४३	६८९२
६	तेली	४१३२३	४१४६२	१९८६१
७	मुसहर	१४१३७	७२९४	६८४३
८	चमार/हरिजन/राम	२७८५०	१४२७३	१३५७७
९	खतवे	७१४८	३६८४	३४६४
१०	सुठी	७७३१	३९३३	३७९८
११	दुसाद/पासवान/पासी	२८२५	१४५३४	१३७२५
१२	मगर	१५२९९	७२९७	७९९९
१३	नुनिया	९१०५	४७१४	४३९१
१४	ब्राहमण -पहाड	२७५३७	१३०६३	१४४७४
१५	छेत्री	२८६५५	१३६३५	१५०२०
१६	तत्मा/तत्वा	८९६०	४५७६	४३८४
१७	बरई	५०९४	२५९५	२४९९
१८	थारु	२१७७८	१०६५४	१११२४
१९	तामाङ्ग	३९८०३	१९२९५	२०५०८
२०	कलवार	२०००२	१०३०३	९६९९
२१	वीन	९२७४	४७१९	४५५५
२२	मल्लाह	२०६०७	१०५६३	१००४४
२३	हजाम/ठाकुर	९७४४	४८९५	४८४९
२४	सोनार	८५५७	४४००	४१५७
२५	केवात	४१९३	२१६२	२०३१
२६	कानु	९८१४	५०७३	४७४१
२७	धोवी	९७८७	५०३२	४७५५
२८	कुर्मी	१६९७७	८७९४	८१८३
२९	लोहार	१३२०४	६७५३	६४५१
३०	हलुवाई	३७४३	१८८२	१८६१
३१	राजपुत	६१२२	३१९४	२९२८
३२	नेवार	७३५२	३९६३	३७९६
३३	कामी	६९३८	३३६३	३५७५
३४	धुनिया	१७२७	८७५	८५२
३५	कुम्हार	११०६३	५७१९	५३४४

३६	कथबनिया	१७१२०	८८१६	८३०४
३७	कहर	७४४	३८१	३६३
३८	कायस्थ	२९६३	१५१५	१४४८
३९	दनुवार	८४६१	४१५१	४३१०
४०	दमाई/ढोली	२२६३	१०७८	११८५
४१	माली	१५५४	७८१	७७३
४२	दशनामी/सनयासी	३३४६	१६८३	१६६३
४३	घर्ती/भुजेल	२०९१	९८६	११०५
४४	कुमाल	५३५	२६०	२७५
४५	गदेरी/भेठार	६४४	३२०	३२४
४६	बढई	९९२	४९९	४९३
४७	डोम	१०४२	५२६	५१६
४८	सार्की	१५७०	७६१	८०९
४९	ठकुरी	७२८	३४७	३८१
५०	माझी	४६७९	२२८७	२३९२
५१	राई	१४७१	७०९	७६२
५२	पन्जाबी/सिख	६८३	३५३	३३०
५३	माडवारी	२२६२	११७९	१०८३
५४	सुनुवार	५७४	२८५	२८९
५५	सोतार	८५५७	४४००	४१५७
५६	नुनीया	९१०५	४७१४	४३९१

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८

४.३ मातृभाषा अनुसारको जिल्लाको जनसंख्या

क्र.स.	मातृभाषा	जनसंख्या		
		जम्मा	पुरुष	महिला
१	मैथिली	१६३५३७	८३८०१	७९७३६
२	उर्दु	४८७३४	२४३८८	२४३४६
३	नेपाली	९०८५३	४३५८४	४७२६२
४	मगर	१०७२७	५१२७	५६००
५	तामाङ्ग	३६८९१	१७८६८	१९०२३
६	थारु	१५८००	७६७५	८१२५
७	मगही	११६४	६१९	५४५
८	हिन्दी	२०३४	१०६६	९६८
९	नेवार	२९१९	१४४९	१४७०
१०	भोजपुरी	६८६८	३५४८	३३२०
११	राई	६६६	३२९	३३७
१२	डोटेली	९१	३६	५५

१३	सुनुवार	४७९	२४४	२३५
१४	मुसलमान			
१५	दनुवार	३६२८	१८०७	१८२१
१६	बज्जिका	३७७३२७	१९४२७६	१८३०५१
१७	लिम्बु	१४८	५२	९६
१८	माभी	१५७५	७८४	७९१
१९	साइन भाषा	४८	२५	२३
२०	गुरुङ्ग	१२२	९१	१२१
२१	याक्खा	१२	४	८
२२	छनत्याल	२५	३	२२
२३	शेर्पा	५९	२०	३९
२४	राजस्थानी	१२१	६१	६०
२५	ह्योल्मा	१८३	८८	५५
२६	अवधी	६२८	३२१	३०७
२७	बङ्गला	७०	४०	३०
२८	बैतडेली	४१६	२०४	२१२
२९	वाटे	३६३	१८४	१७९
३०	थामी	१९५	८९	१०६
३१	भुजेल	१६९	७६	९३
३२	संस्कृत	१६	१०	६
३३	अन्य	१३२	५५	७०

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८

४.४ धर्म अनुसारको जिल्लाको जनसंख्या

क्र.स.	धर्म	जम्मा	पुरुष	महिला
१	हिन्दु	६५८६११	३३४८९४	३२३७१७
२	बौद्ध	४४०११	२१२३९	२२७७२
३	ईस्लाम	६०६७९	३०३९६	३०२८३
४	किरात	३३१	१५०	१८१
५	क्रिश्चियन	१७५२	८५६	८९६
६	प्रकृति	१९५९	९६८	९९१
७	जैन	११	७	४
८	शिख	०	०	०

९	नखुलेको	२३६६	१२४१	११२५
---	---------	------	------	------

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८

४.५ लिङ्ग अनुसारको उमेर समूहको जिल्लाको जनसंख्या

उमेर समूह	जम्मा जनसंख्या	प्रतिशत	पुरुष	महिला
००-०४	८६८४६	११.२८	४४२१२	४२६३४
०५-०९	१०९१८०	१४.१८	५५७६४	५३१४६
१०-१४	१०५२११	१३.६७	५४३१९	५०८९२
१५-१९	७४३८८	९.६६	३९५४८	३४८४०
२०-२४	५७५७९	७.४८	२७३४४	३०२३५
२५-२९	५६०७०	७.२८	२६३९४	२९६७६
३०-३४	५१३८८	६.६८	२३९७२	२४४१६
३५-३९	४८४६३	६.३०	२४४११	२४०५२
४०-४४	४०५४४	५.२७	२१००४	१९५४०
४५-४९	३३१७९	४.३१	१७३१४	१५८६५
५०-५४	२६५१९	३.४५	१४२६६	१२५५३
५५-५९	२२३०६	२.९०	११४३४	१०८७२
६०-६४	२१४४३	२.७९	१०९८०	१०४६३
६५-६९	१५९५२	२.०७	८१७१	७७८१
७०-७४	११२२९	१.४६	५९१५	५३१४
७५-७९	५२५९	०.६८	२६७२	२५८७
८०-८४	२४६८	०.३२	१२४२	१२२६
८५-८९	८८९	०.१२	४५४	४३५
९०-९४	४२५	०.०६	१८३	२४२
९५+	३९१	०.०५	१५७	२३४

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८

४.६ जिल्लाको अनुपस्थित जनसंख्या, अनुपस्थित हुनाको कारण तथा गएको देश

(क) अनुपस्थित भएका घरपरिवार संख्या : १६९८०

(ख) अनुपस्थित जम्मा जनसंख्या : २१४०१

पुरुष : १९७४७

महिला : १६५४

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना, २०६८

४.७ जिल्लाको गा.वि.स. अनुसारको घटना दर्ता प्रणाली २०७०१ साल वैशाख १ गते देखि चैत्र मसान्त सम्म

सि.नं.	गा.वि.स./न.पा	जन्मदर्ता			मृत्युदता			बिबाह दर्ता	बसाइ सराइ			सम्बन्ध बिच्छेद संख्या	कैफियत
		महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा		दर्ता संख्या	गएको संख्या	आएको संख्या		
१													
२													
३													
४													
५													
६													
७													
८													
९													
१०													
११													
१२													
१३													
१४													
१५													
१६													
१७													
१८													
१९													
२०													
२१													
२२													
२३													
२४													

२५														
२६														
२७														
२८														
२९														
३०														
३१														
३२														
३३														
३४														
३५														
३६														
३७														
३८														
३९														
४०														
४१														
४२														
४३														
४४														
४५														
४६														
४७														
४८														
४९														
५०														
५१														
५२														
५३														
५४														
५५														
५६														
५७														
५८														
५९														
६०														
६१														
६२														
६३														

खण्ड - ५ भौतिक पूर्वाधार

५.१ विद्युत सेवा

सि.नं.	विवरण	मान	कैफियत
१.	विद्युत पुगेको गा.वि.स.	७९	
२.	विद्युतबाट लाभान्वित जनसंख्या	५७३७७	

श्रोत : नेपाल विद्युत प्राधिकरण

५.२. जिल्लामा विद्युतीकरणको अवस्था

सि.नं.	विद्युतीकरणको अवस्था	गा.वि.स./न.पा.	कैफियत
१	पुरा वडाहरु विद्युतीकरण भएका	७९	
२	आंशिक विद्युतीकरण भएका	१०	
३	विद्युतीकरण नभएका	९	

श्रोत : नेपाल विद्युत प्राधिकरण

५.३ जिल्लामा बत्ती बाल्ने स्रोतका आधारमा घरपरिवारको वर्गीकरण

क्र.सं.	विवरण	घरपरिवार संख्या	कैफियत
१	विद्युत	६१८५९ ६५६६७	
२	मट्टितेल	२८०	
३	गोबरग्याँस	३०४५	
४	सौर्य उर्जा सोलर	४८९	
५	अन्य	१४६२	
६	नखुलेको	१३२८०३	
जम्मा			

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणनाहरु २०६८

५.४ सर्लाही जिल्लामा विद्युतीकरण नभएका गा.वि.स हरु

क्र.सं.	गा.वि.स को नामावली	कैफियत
१	हरकट्वा	
२	धनकौल	
३	महिनाथपुर	
४	मानपुर	

५	भवानीपुर	
६	छटौल	
७	खयर्वा	
८	नारायणखोला	
९	मधुवन गोठ	

श्रोत : नेपाल विद्युत प्राधिकरण

५.५ हुलाक सेवा :

जिल्ला हुलाक कार्यालय -

इलाका हुलाक संख्या

अतिरिक्त हुलाक -

हुलाक सेवाको पहुँच -

हुलाक बचत बैक संचालित हुलाक -

धनादेश सेवासंचालित हुलाक -

टेलिसेन्टर -

५.६ नेपाल टेलिकमको टेलिफोन सेवा सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	विवरण	संख्या
१	टेलिफोन पुगेका न.पा..हरु	४
२	टेलिफोन पुगेका गा.वि.स.हरु	५
३	माष्टर लाईन	०
४	एक्सचेन्ज क्षमता	४९१४
५	जम्मा टेलिफोन लाइन	४०८४
६	सिडिएमए	३०००
७	मोबाइल	९४४५०
८	एडिएसएल	५०७

५.७ नेपाल टेलिकमको सेवाको प्रकार अनुसार क्षमता तथा वितरण

सि.न	सेवाको विवरण	क्षमता	वितरण
१.	पिएसटिएन	4914	4084
२.	एडिएसएल	507	507
३.	जिएसएम	-	94450
४.	सिडिएएम	-	3000

श्रोत : नेपाल टेलिकम

५.८ जिल्लाका घरपरिवारमा सेवासुविधाहरुको पहुँच

क्र.सं.	विवरण	घरपरिवार	क्र.सं.	विवरण	घरपरिवार
१	रेडियो	५०३१६	२	टेलिभिजन	३७०३७
३	केबुल टि.भि	१०१३१	४	कम्प्युटर	१९९८
५	इन्टरनेट	४९१	६	फोन	२६५२
७	मोबाइल	६५४१४	८	मोटर	१२८७
९	माटरसाइकल	१०३०४	१०	साइकल	७६६३३
११	अन्य साधन	१३१३	१२	फ्रिज	१४६६

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणनाहरु २०६८

५.९ जिल्लामा सिचाई योजना सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	योजनाको नाम	क्षेत्रफल	लागत रु.
१.			
२.			
३.			
४.			
५.			
६.			
७			
८			
	जम्मा		

खण्ड - ६
प्राकृतिक स्रोत तथा वातावरण

६.१ वनहरुको विवरण

सि.न.	विवरण	बनको संख्या	क्षेत्रफल हेक्टरमा	घरधुरी संख्या	कैफियत
१.	कुल वन क्षेत्र	-	२९७३६.१३	-	
२.	सामुदायिक वन	६५	११६४२.०९३	१०५५८	
३.	साभेदारी वन	२	४१३७.१५	-	लालबन्दी र फूलजोर
४.	कबुलियती वन	१९	६४.१४	२१३	
५.	निजी वन	२७	१८.९२	-	
६.	धार्मिक वन	२	६.६४	-	
७	जिल्ला वन कार्यालय अर्न्तगतको जम्मा क्षेत्रफल २३०६६.९८ हे.				
८	सागरनाथ परियोजना अर्न्तगतको जम्मा क्षेत्रफल ६६६९.६६३ हे.				

श्रोत : जिल्ला वन कार्यालय

६.२ सर्लाही जिल्लामा रहेको सामुदायिक वनहरुको विवरण

सि.नं.	सामुदायिक वनको नाम	ठेगाना	घरधुरी संख्या	क्षेत्रफल
१	सिरफुलजोर	कालिञ्जोर -९	९७	९३७.५०
२	सरस्वती	कालिञ्जोर -९	६५	९३७.५
३	बौध	कालिञ्जोर -४	४८	३३३.२५
४	सिद्धेश्वर	कालिञ्जोर -४	५६	१८४.३०
५	मिरमिरे	कालिञ्जोर -७,८	१९८	१९६.२१
६	तिनतले देउराली	परवानीपुर ७,८,९	२९७	२९३.७६
७	काभ्रे मिरमिरे	परवानीपुर २,३, २४	२४०	५४८.८६
८	लालीगुराँस	परवानीपुर ७	९७	२५३.३४
९	पारीजात	परवानीपुर २	६२	१९७.१२
१०	घुम्ती देउराली	परवानीपुर २	६१	१९८.५९
११	सिद्धकाली	परवानीपुर २	५२	१७२.६०
१२	जयवृद्ध	परवानीपुर २	७४	१९६
१३	ज्ञानज्योति	परवानीपुर २	९३	१९३.३०

१४	माइस्थान	परवानीपुर १	१०९	२१३.६०
१५	जयभवानी	परवानीपुर १	५३	१५६
१६	पञ्चकन्या	पत्थरकोट २,३	३२०	६१३.६७
१७	सयमाने	नारायणखोला-९	६४	२७८.३८
१८	नमबुद्ध	नारायणखोला-६	१४८	८५०.९
१९	हात्तिसुढे	नारायणखोला-४	१४८	२०१.९
२०	चुरियामाई	नारायणखोला-३	८२	१७०.९
२१	सतास	नारायणखोला-२	८१	३०१.१
२२	तामेश्वरी	नारायणखोला-५	१०३	५२७.३
२३	मदनआश्रित	पत्थरकोट २,४	५४	१७६
२४	नमसांगे	नारायणखोला-७	४६	१६२.४
२५	तिरतिरे धारा	नारायणखोला-१	११२	१९३
२६	पशुपति	कर्मैयाँ - ५	११७	१३२.३
२७	सिवेश्वरस	हरिवन,ढुंग्रेखोला -३	७१९	७११.९१५
२८	हरिहर क्षेत्र	कर्मैयाँ -२,४	२३७	३७३.९२
२९	मनकामना	ढुंग्रेखोला -३	३८०	३३४
३०	सिद्धेश्वरी	ढुंग्रेखोला -२	३७९	१६४.४९२
३१	प्रगतीशिल महिला	हरिवन -१	३०	३.९६
३२	कालिका	रानीगन्ज -७,८,९	२८०	९८.३६५
३३	एभरेष्ट	रानीगन्ज -३,४,५,६	३२१	१४५.५९
३४	मनकामना	रानीगन्ज -२ र ३	१९६	९०
३५	रानी	रानीगन्ज -१,२	१६०	५२
३६	दिपेन्द्र स्मृति	परवानीपुर-५	१०८	१५०.६
३७	नवसृष्टि	परवानीपुर -४,५	१३९	१३२.५
३८	जनप्रेमी	परवानीपुर -४	१७८	५६.७५
३९	धनेश्वर	परवानीपुर -६	१८०	१११.२८५
४०	महाविर पेठी	लक्ष्मीपुर -२,३,८	५७	१८.८०
४१	मदुसाव	लालबन्दी-४	२५०	७७.५०
४२	राधाकृष्ण	लालबन्दी-५	७२६	६३.९९

४३	रामजानकी	जब्दी-९	२०१	२८.६४
४४	दुर्गाकाली	जब्दी-८	५६	५.१८
४५	मुक्तेश्वर	मुर्तिया-२,३,८	७१	२८
४६	डाँफे	मुर्तिया-१,२,३	१७१	६४.२५
४७	विहानी	जानकीनगर-३	७१	२२
४८	मलहनिया	जानकीनगर-३	१४४	३१.२५
४९	हरियाली	हरिपुर-४	१४६	६१
५०	जानकी	जानकीनगर-१	११३	३२.४
५१	हरिहर	फरहदवा-१,२,३,४	१००	२२.०५
५२	ब्रम्हबाबा	कमैया-९	१४३	३९.५०
५३	वालगांगा जनता	धुर्कोली-५,६,८	११३	१२४.७५
५४	वागमती वातावरण	बरजाघाट-४,७,८,९	२६४	९१
५५	वागमती	राजघाट-१,हजारीया-३	२१७	५०
५६	जय हनुमान	शंकरपुर-२	१०८	७०
५७	जनजागरण	राजघाट-७	१९२	५१
५८	जयलक्ष्मीश्वरी	राजघाट-१,२	१११	७०
५९	वागमती सिद्धेश्वर	राजघाट-१,२,३,४,५	११३	४२.२५
६०	विष्णुपुर महिला	हरिवन-४	६५	२.९४
६१	महिला जागरण	हरिवन-३,४	६०	५.५६
६२	बुद्ध	सासापुर-४,५,६	७१	१०
६३	नन्देश्वर महादेव	नेत्रगञ्ज-७	२१७	६५.७५
६४	जनज्योती	लालबन्दी-६,८,९	३५४	९४.२५
६५	रामजानकी	लालबन्दी-६,८,९	२७९	३७

६.३ जिल्लामा रहेका प्राकृतिक जलासय सम्बन्धी विवरण

सि. नं.	प्राकृतिक जलासयको नाम	स्थान	क्षेत्रफल (विगाहा)	कैफियत
१	खोकना सिचाँइ बाँध	इश्वरपुर - ३	१-०-०	
२	ठुलो सिचाँइ बाँध	भक्तीपुर ७,९	३-०-०	

३	मियाखोर बाँध	भक्तीपुर ९	५-०-०	
४	वागमती नयाँ पोखरी	भक्तीपुर ७	५-०-०	
५	नोकैलवा बाँध	भक्तीपुर ८	१०-०-०	
६	पक्का बाँध	इश्वरपुर ८ भक्तीपुर ८	५-०-०	
७	जिम्दार बाँध	भक्तीपुर ७	२-०-०	
८	अधमरा खोलाको पुरानो पोखरी	भक्तीपुर ८	१-०-०	
९	सफावसनिया बाँध	गौरीशंकर ३	५-०-०	
१०	रञ्जितपुर लालबन्दी बाँध	लालबन्दी	३-०-०	
११	मनुष्मारा हाडन बाँध	गडहिया डुमरीया	५-०-०	
१२	नयाँ टोल बाँध	भक्तीपुर ६	२-१०-०	

६.३ सर्लाही जिल्लामा रहेका साभेदारी वनसम्बन्धी विवरण :

क्र.सं.	साभेदारी वन	गा.वि.स/न.पा.	क्षेत्रफल	घरधुरी
१	फुलजोरवावा	२२ गा.वि.स	२४८६.६५	२७९५३
२	जानकीनगर/मुर्तिया(प्रस्तावित)	३६ गा.वि.स	२२००	४२३२५
३	लालबन्दी	४१ गा.वि.स १ न.पा.	१६५०.५	४२७९०

खण्ड – ७
कृषि

७.१ कृषिचलनको संख्या र क्षेत्रफल

कृषिचलनको संख्या र क्षेत्रफल		
विवरण	गणना वर्ष	
कृषिचलन संख्या		
कृषिचलन (जग्गा भएका)		
कृषिचलन (पशुपंक्षी मात्र भएका)		
जम्मा		
कृषिचलनको क्षेत्रफल (हे.)		
खेत		
पाखो		
जम्मा		
विवरण	गणना वर्ष	
	२०५८	२०६८
कृषिचलन (जग्गा भएका)		
कृषिचलनको क्षेत्रफल (हे.)		
कृषिचलनको सरदर क्षेत्रफल (हे.)		
कित्ता संख्या		

७.२ कृषि
चलन
अन्तर्गत
क्षेत्रफल
तथा
कित्ता

कृषिचलनमा सरदर कित्ता संख्या		
कित्ताको सरदर क्षेत्रफल (हे.)		

७.३ कृषिचलन अन्तर्गत क्षेत्रफल तथा कित्ता

विवरण	गणना वर्ष	
	२०५८	२०६८
कृषिचलन (जग्गा भएका)		
कृषिचलनको क्षेत्रफल (हे.)		
कृषिचलनको सरदर क्षेत्रफल (हे.)		
कित्ता संख्या		
कृषिचलनमा सरदर कित्ता संख्या		
कित्ताको सरदर क्षेत्रफल (हे.)		

७.४ वालीको आधारमा जग्गाको वर्गीकरण :

खेतियोग्य जग्गा	अस्थायी वाली लागेको जग्गा अन्य खेतियोग्य जग्गा		
	अस्थायी वाली लागेको जग्गा		
अन्य खेतियोग्य जग्गा			
स्थायी वाली लागेको जग्गा			

स्थायी चौरचरण भएको जग्गा			
निजी वनवनेलो			
पोखरी			
अन्य जग्गा			

७.६ कृषिचलनमा सिंचाइको स्थिति र सिञ्चित क्षेत्रफल

विवरण	२०५८	२०६८
कृषिचलन		
कृषिचलन संख्या		
जग्गा सिंचाई गरेका कृषक परिवार संख्या		
क्षेत्रफल		
कृषिचलनको जम्मा क्षेत्रफल(हे.)		
सिंचित क्षेत्रफल (हे.)		
सिंचित क्षेत्रफल प्रतिशत		

७.५ मौसमी बाली लगाएका कृषकपरिवार संख्या तथा बाली लागेको क्षेत्रफल

मौसमी बाली बालीको नाम	कृषकपरिवार संख्या		क्षेत्रफल (हे.)		फरक प्रतिशत २०६८
	२०५८	२०६८	२०५८	२०६८	
खाधान्न बाली धान			क्षेत्रफल		
गहु					
मकै					
कोदो					

७.७ स्थायी बाली लगाएका कृषकपरिवारको संख्या तथा बाली लागेको क्षेत्रफल

बाली	कृषकपरिवार संख्या		क्षेत्रफल (हे.)		फरक प्रतिशत २०६८	छरिएका रुख संख्या २०६८
	२०५८	२०६८	२०५८	२०६८		
मिर्चि						
म्या						
टहर						
आँप						
केरा						
भुइकटहर						

गहु	
मकै	
आलु	

७.८ खाद्यन्त र जमिनको स्वामित्व
क्षेत्रफल -हेक्टरमा ।

७.९ कृषि ऋण लिने कृषकपरिवारको प्रतिशत, २०६८

७.१० कृषि ऋण लिने कृषकपरिवारको प्रतिशत, २०६८

७.११ कृषिबजार सम्मको पहुँच, २०६८,

७.१२ कृषक परिवारलाई खाद्य अप्रयाप्तता (प्रतिशतमा), २०६८

७.१४ जिल्लाका प्रमुख वालीहरु क्षेत्रफल, उत्पादन तथा उत्पादकत्व

सि.नं.	वालीको नाम	क्षेत्रफल हेक्टर	उत्पादन मे. टन	उत्पादकत्व	कैफियत
१	धान				
२	चैते धान				
३	बर्षे धान				
४	गहुँ				
५	मकै				
६	कोदो				
७	तरकारी				
८	आलु हिउँदे				
९	लसुन				
१०	बेसार				
११	खुर्सानी				
१२	प्याज				
१३	कागती				
१४	नास्पती				
१५	अदुवा				
१६	दलहन				
१७	राज्मा				
१८	मास				
१९	भटमास				
२०	बोडी				
२१	तेलहन				
२२	उखु				
२३	मुसुरो				

श्रोत : जिल्ला कृषि विकास कार्यालय

७.१५ जिल्लामा सञ्चालित यूवा लक्षित बाखा प्रवर्द्धन कार्यक्रमवाट अनुदान प्राप्त गरेका फार्म तथा संस्थाहरुको विवरण

क्र.स.	फार्म तथा संस्थाको नाम	फार्मको धनिको नाम	ठेगाना	अनुदान प्राप्त रकम (रु मा)
१	जनकल्याण बाखा फार्म	गिरेन्द्रकुमार रेग्मी	राजघाट -८	५००००

२	जनसेवा सामुहिक बाखा फार्म	लुमडीप्रसाद धिताल	रानीगनज -१	५००००
३	सानकिसान लघु उद्यमी माँ भवानी कृषि सहकारी संस्था	विजयकुमार श्रीवास्तव	खैर्वा -८	१०००००
४	प्रगतिशील यूवा कृषक समुह	रबीकुमार कडरिया	हरीपुर-७	५००००
५	बागमती बाखा पालन फार्म	किस्मतराज मैनाली	कर्मैया	५००००
जम्मा				३०००००

श्रोत : जिल्ला पशुसेवा कार्यालय

७.१६ पशु सेवा सम्बन्धी विवरण :

क्र.स.	विवरण	संख्या
१	पोल्ट्री फार्म	४४३
२	गाई फार्म	३८
३	भैसी फार्म	११
४	वगुंर फार्म	१२
५	पाडा फार्म	५
६	भेडा फार्म	१
७	बाखा फार्म	१६

श्रोत : जिल्ला पशुसेवा कार्यालय

७.१७ पशुजन्य पदार्थको उत्पादन विवरण

क्र.स.	विवरण	इकाइ	गत वर्ष	यस वर्ष	घटिवृद्धि प्रतिशत	कै.
१	दुध	मे. टन				

		मे. टन				
		मे. टन				
२		मे. टन				
		मे. टन				
		मे. टन				
		मे. टन				
		मे. टन				
		मे. टन				
३						
४						
५						

खण्ड - ८

न्याय तथा कानून

८.१ प्रहरी कार्यालयमा दर्ता भएका मुद्दा दर्ता सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	मुद्दा शिर्षक	मुद्दा दर्ता संख्या	कैफियत
१	कर्तव्य ज्यान	१४	
२	ज्यान मार्नु उदोग	५	
३	सवारी ज्यान	२८	
४	सवारी दुर्घटनाबाट अंगभंग	२	
५	जबरजस्ती करणी	८	
६	जबरजस्ती करणी उदोग	५	
७	मानव बेचबिखन	३	
८	बहु विवाह	१	
९	के. सा.अ.	४१	
१०	मानिस अपहरण	३	
११	अपहरण उद्योग	१	
१२	लागू औषध	३४	
१३	चोरी	८	

१४	नागरिकता सम्बन्धी	०	
१५	सही छाप दस्तखत कितें	२	
१६	ठगी	१	
१७	जुवा	१	
१८	आगो लगाएको	१	
१९	हा. ह.ख.ख.	१०	
२०	ज.ज.क. उद्योग	५	
२१	बोक्सीको आरोपमा यातना दिएको	१	
२२	विष सेवन आत्महत्या	३२	
२३	भडी आहज्यान	५०	
२४	हाम फाली आत्महत्या	०	
२५	तातोपानी खन्याइ आत्महत्या	०	
२६	भवितव्य ज्यान	३०	
२७	फुटकर ज्यान	१८	
२८	गर्भ पतन	१	
२९	डाका	१	
३०	कुटपिट अङ्गभङ्ग	२	
३१	रहजनी	१	
३२	परीपंच सम्बन्धी	०	
३३	बमविस्फोट	१	
३४	विष सेवन	०	
जम्मा			
फर्छ्यौट भएका			
बाँकी भएका			

श्रोत : जिल्ला प्रहरी कार्यालय

खण्ड - ९ महिला र बालबालिका

९.१ सर्लाही जिल्लाको उमेर समुह अनुसारको जनसंख्या

उमेर समुह	जम्मा जनसंख्या	प्रतिशत	पुरुष	महिला
००-०४	८६८४६	११.२८	४४२१२	४२६३४
०५-०९	१०९१८०	१४.१८	५५७६४	५३१४६
१०-१४	१०५२११	१३.६७	५४३१९	५०८९२

१५-१९	७४३८८	९.६६	३९५४८	३४८४०
२०-२४	५७५७९	७.४८	२७३४४	३०२३५
२५-२९	५६०७०	७.२८	२६३९४	२९६७६
३०-३४	५१३८८	६.६८	२३९७२	२४४१६
३५-३९	४८४६३	६.३०	२४४११	२४०५२
४०-४४	४०५४४	५.२७	२१००४	१९५४०
४५-४९	३३१७९	४.३१	१७३१४	१५८६५
५०-५४	२६५१९	३.४५	१४२६६	१२५५३
५५-५९	२२३०६	२.९०	११४३४	१०८७२
६०-६४	२१४४३	२.७९	१०९८०	१०४६३
६५-६९	१५९५२	२.०७	८१७१	७७८१
७०-७४	११२२९	१.४६	५९१५	५३१४
७५-७९	५२५९	०.६८	२६७२	२५८७
८०-८४	२४६८	०.३२	१२४२	१२२६
८५-८९	८८९	०.१२	४५४	४३५
९०-९४	४२५	०.०६	१८३	२४२
९५+	३९१	०.०५	१५७	२३४

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८

९.२ अपाङ्गताको वर्ग अनुसार वितरण गरिएका परिचयपत्रको विवरण

अपाङ्गताको प्रकार	क वर्ग		ख वर्ग		ग वर्ग		घ वर्ग	
	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष
शारिरीक		१८७	४३	७९	४६	७८	३२	७४

	१०९							
दृष्टि विहिनता	१	१	२२	२४	०	१	०	०
न्यून दृष्टि विहिनता	१	१	१	१	१	०	०	०
बहिरा	२	३	२	५	४	६	१	०
सुस्त श्रवण	०	०	१	३	२	०	०	०
श्रवण दृष्टि विहिनता	०	०	१	०	१	०	०	०
स्वर र बोलाई सम्बन्धी	२	४	१६	१८	२७	५	०	३
बौदिक अपाङ्गता	२०	१८	४	६	४	२	०	१
मानसिक अस्वस्थता	४	५	०	०	०	०	०	०
बहु अपाङ्गता	२५	६४	३	१२	१	६	०	१

श्रोत : महिला तथा बालबालिका कार्यालय

९.३ जनगणनाको नतिजाको आधारमा जिल्लाको अपाङ्गताको प्रकार अनुसार जनसंख्या

अपाङ्गताको प्रकार	जम्मा	पुरुष	महिला
शारिरीक	३५४०	२२०२	१३३८
दृष्टि विहिनता	१८१९	९३५	८८४
बहिरा	९८९	५५१	४३८
श्रवण दृष्टि विहिनता	१८७	९६	९१
स्वर बोलाई सम्बन्धी	१५२४	९०२	६२२
मानसिक अस्वस्थता	५७५	३४६	२२९
बौदिक अपाङ्गता	३१७	१९५	१२२

बहु अपाङ्गता			
जम्मा			

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८

९.४ जिल्लामा सामाजिक सुरक्षासँग सम्बन्धी विवरण आ.व. २०७१/०७२

क्र.सं.	विवरण	जम्मा संख्या	मासिक रकम (रु.)	कैफियत
१	जेष्ठ नागरिक दलित			
२	जेष्ठ नागरिक अन्य			
३	६० वर्ष माथिका एकल महिला			
४	६० वर्ष मुनिका एकल महिला			
५	पूर्ण अशक्त अपाङ्ग			
६	आंशिक पूर्ण अशक्त अपाङ्ग			
७	दलित बालबालिका			

श्रोत : जिल्ला विकास समितिको कार्यालय

खण्ड - १०
विविध

१०.१ राजनैतिक दल र दलको प्रतिनिधित्व २०७० मार्गमा सम्पन्न संविधानसभाको निर्वाचनको नतिजा

नि.क्षे. नं.	विजयी उम्मेदवार	प्राप्त मत	दल	प्रतिद्वन्दी उम्मेदवार	प्राप्त मत	दल
१.	सम्भुलाल श्रेष्ठ	९४७६	ए.माओवादी	भुलनाथ खनाल	८७९१	एमाले
२	रामचन्द्र चौधरी	६७०४	ने.का.	सुरेन्द्रकुमार लामा	६३५९	एमाले
३	हरिप्रसाद उप्रेती	१२८०८	एमाले	भरतकुमार थापा	९१०१	ए.माओवादी
४	महिन्द्रराय यादव	११५३४	त.म.स.पा.ने	राजेन्द्र महता	८७९०	सद्भावना
५	जंगीलला राय	९७६७	त.म.लो.पा	प्रमोद शाह	७७२३	सद्भावना
६	अमरेश कुमार सिंह	१७४००	ने.का.		१०३६५	त.म.स.पा

श्रोत : जिल्ला निर्वाचन कार्यालय

१०.२ निर्वाचन क्षेत्र अनुसार मतदाता विवरण

निर्वाचन क्षेत्र नं.	जम्मा मतदाता	खसेको मत	सदर मत	बदर मत	कै.
१	५१२७८	४०६८४	३८११६	२५६८	
२	५५०७९	४३७९७	४१३७९	२४१८	
३	५४८१९	४५०२८	४२६०३	२४२५	
४	५४१४७	४४५९५	४२३४१	२२५४	
५	५३१७१	४४७५९	४३२९०	१४६९	
६	५२१५५	४३०२८	४१५९६	१४३२	

श्रोत : जिल्ला निर्वाचन कार्यालय

१०.३ जिल्लाबाट प्रकाशित हुने दैनिक तथा साप्ताहिक पत्रिकाहरु

क्र.सं.	पत्रिकाको नाम	पत्रिकाको प्रकार	सम्पादकको नाम
१.	संकेत	साप्ताहिक	राजकुमार उप्रेती

२.	विकल्प	पाक्षिक	प्रल्हादकुमार बुढाथोकी
३.	नव परिचर्चा	साप्ताहिक	मनोजप्रसाद खनाल
४.	सर्लाही	पाक्षिक	पुष्करमणी घिमिरे
५.	सुचना सौगात	साप्ताहिक	वद्रीनाथ
६.	जनदिशा	पाक्षिक	प्रल्हाद वहादुर बुढाथोकी
७	जेहाद	पाक्षिक	वेनिवहादुर काकी
८	विचारविमर्श	दैनिक	प्रशान्त आचार्य
९	परावर्तन	साप्ताहिक	भरत वहादुर थापा
१०	राष्ट्रिय सगरमाथा	त्रैमासिक	तारिणीप्रसाद
११	डायमण्ड	मासिक	रामेश्वरप्रसाद यादव
१२	राष्ट्र दर्पण	मासिक	रामेश्वरप्रसाद यादव
१३	सर्लाही एक्सप्रेस	साप्ताहिक	दानवहादुर
१४	प्रहार	साप्ताहिक	इन्द्रप्रसाद घिमिरे
१५	सन्दर्भ श्री	त्रैमासिक	पार्थणि भट्टराई
१६	खुल्ला आकाश महासागर	मासिक	शंकर श्रेष्ठ
१७	गोल सिमल	मासिक	अमृतवहादुर क्षेत्री
१८	अभियान	साप्ताहिक	महेश थापा
१९	महाविर	राष्ट्रिय दैनिक	जनकप्रसाद घिमिरे
२०	अवसर	मासिक	दीपक पण्डित
२१	सुभ आर्शिवाद	मासिक	कृष्णकुमार एस्माली
२२	शान्ति दीप	साप्ताहिक	अनिल अधिकारी
२३	सुर्य प्रकाश	साप्ताहिक	विनोदप्रसाद कुइकेल
२४	नवीन विष्फोट	साप्ताहिक	रामप्रसाद घिमिरे
२५	सर्लाही न्युज	साप्ताहिक	राजेशकुमार यादव
२६	नौलौ जेहाद	साप्ताहिक	शैलेन्द्र काफ्ले
२७	सर्लाही टाइम्स	साप्ताहिक	उमेशकुमार गुप्ता
२८	हिम्मत	साप्ताहिक	फडिन्द्रराज दाहाल
२९	जनकव्जा	पाक्षिक	फडिन्द्रराज दाहाल
३०	जनपुर्जी	मासिक	फडिन्द्रराज दाहाल

३१	सर्लाही आवाज	साप्ताहिक	फडिन्द्रराज दाहाल
३२	नयाँ सुरुङ्ग	मासिक	बद्रीनाथ कोइराला
३३	परिवेश न्युज	साप्ताहिक	मिन कुमार पौडेल
३४	राष्ट्रिय लोकतन्त्र	साप्ताहिक	रविन्द्रकुमार
३५	जनवकालत	साप्ताहिक	-

श्रोत : नेपाल पत्राकार महासंघ, सर्लाही

१०.३ जिल्लाबाट प्रसारण भैरहेका एफएम रेडियो तथा स्थानीय टेलिभिजनहरु

क्र.सं.	एफ एम रेडियो	सञ्चालकको नाम	ठेगाना
१.			
२.			
३.			
४.			
५.			
६.			
७.			
८.			
९.			

श्रोत : नेपाल पत्राकार महासंघ, सर्लाही

१०.४ जिल्लास्थित कार्यालय र संघसंस्थाको विवरण

सि नं.	कार्यालय / संघसंस्था	ठेगाना
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	मलंगवा -१०
२	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	मलंगवा -१०
३	जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालय	मलंगवा
४	नेपाल आर्मी व्यारेक,	नबलपुर

५	जिल्ला अदालत	मलंगवा -९
६	जिल्ला बिकास समिति	मलंगवा -१०
७	जिल्ला कारागार कार्यालय	मलंगवा -९
८	कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय	मलंगवा -१०
९	कृषि विकास कार्यालय	मलंगवा -१०
१०	नेपाल खानेपानी कार्यालय	मलंगवा -४
११	घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय	मलंगवा -९
१२	खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय	मलंगवा -४
१३	जिल्ला बन कार्यालय	लालबन्दी
१४	निर्वाचन कार्यालय	मलंगवा -५
१५	जिल्ला प्राविधिक कार्यालय	मलंगवा -१०
१६	जिल्ला भूमीसुधार कार्यालय	मलंगवा -१०
१७	जिल्ला हुलाक कार्यालय	मलंगवा -१०
१८	जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय	मलंगवा -९
१९	जिल्ला अस्पताल	मलंगवा -८
२०	जिल्ला शिक्षा कार्यालय	मलंगवा -१०
२१	सरकारी वकिलको कार्यालय	मलंगवा -१०
२२	डिभिजन सहकारी कार्यालय	मलंगवा -५
२३	जिल्ला आयुर्वेद कार्यालय	मलंगवा -४
२४	जिल्ला पशुसेवा कार्यालय	मलंगवा -१०
२५	मलंगवा नगरपालिका	मलंगवा -६
२६	भन्सार कार्यालय	मलंगवा-३
२७	नेपाल टेलिकम	मलंगवा -१०
२८	नापी कार्यालय	मलंगवा -९
२९	नेपाल बिधुत प्राधिकरण कार्यालय	मलंगवा
३०	प्लान्ट क्वारेन्टाइन चेक पोष्ट	मलंगवा
३१	जिल्ला मालपोत कार्यालय	मलंगवा
३२	महिला तथा बालबालिकाको कार्यालय	मलंगवा -१०

Districtwise Labour Productivity (in Rs.) and in index

Economically active pop	224676.7
Economically active pop	224676.7
Economically active pop	224676.7
Economically active pop	224676.7
Economically active pop	224676.7

Per Capita Gross National Income

Agriculture and forestry	12,977
Fishing	183
Mining and quarrying	287
Manufacturing	735
Electricity, gas and water	141
Construction	2,227
Wholesale and retail trade	4,144
Hotels and restaurants	457
Transport, storage and communications	592
Financial intermediation	230
Real estate, renting and business activities	2,897
Public administration and defense	271
	702

Education	255
Health and social work	89
Other community, social and personal services activities	26,187
	25,341
Total economy including financial intermediation service indirectly measured (total value added)	27,746
	101
Total economy at basic price (total value added)	27,847
	769,729
GDP at market price	36177
	501
Factor income	809

HPI values

Percentage of people not expected to survive to age 40	7.04
Adult illiteracy rate	62.00
Percentage without safe water	11.01
Percentage of children under age five who are malnourished	37.70
Deprivation in economic provisioning	24.36
HPI	43.86

Values of the HDI and Related Indexes

Population	Total		769,729
	Male		389,756
	Female		379,973
Health	Life expectancy	Value	70.06
		Index	0.751
Education	Adult literacy	Value	38.00
		Index	0.380
	Mean years of schooling	Value	2.42
		Index	0.162
Income	Per capita income (PPP \$)	Value	809
		Index	0.349
HDI	Arithmetic mean (old methodology)		0.469

	Geometric mean (new methodology)	0.402
--	----------------------------------	-------